

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

“ดร.วิกันดา-ชลา”: อัตลักษณ์ตัวละครเอกหญิงในนวนิยายประชัน

เรื่อง “เมียหลวง-เมียน้อย” ของกฤษณา อโศกสิน-ทมยันตี

“Dr. Wikanda - Chala”: The Identities of the Key Female Characters
in the Competitive Novels “Principal Wife – Mistress”

by Krisna Asoksin Thommayanti

ผกาเพ็ญ จรูญแสง*

วรวรรณ ศรียาภัย**

จารุวรรณ เบญจาทิกุล***

Pakapen Charoonsaeng*

Warawat Sriyabhaya**

Jaruwan Benjathikul***

(Received : July 11, 2021 / Revised : August 21, 2021 / Accepted : September 15, 2021)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา “ดร.วิกันดา-ชลา”: อัตลักษณ์ตัวละครเอกหญิงในนวนิยายประชันเรื่อง “เมียหลวง-เมียน้อย” ของกฤษณา อโศกสิน-ทมยันตี จากข้อมูลนวนิยาย 2 เรื่อง คือ “เมียหลวง” ของกฤษณา อโศกสิน และ “เมียน้อย” ของทมยันตี โดยใช้แนวคิดในการวิจัย 2 แนวคิด คือ แนวคิดความรู้ในตัวบทและแนวคิดความรู้นอกตัวบท ผลการศึกษาพบว่า กลวิธีการประกอบสร้างตัวละคร ดร.วิกันดา กับชลาที่แสดงออกให้ผู้อ่านเห็นชัดเจนมี 2 ประการ ได้แก่ การสร้างตัวละคร และการนำเสนอตัวละคร ประเด็นอัตลักษณ์ตัวละคร ดร.วิกันดา และชลา ผลการศึกษาจำแนกได้ 3 ประการ คือ อัตลักษณ์เมียหลวงของตัวละคร ดร.วิกันดา อัตลักษณ์เมียน้อยของตัวละคร ชลา และ ดร.วิกันดา-ชลา ความเหมือนและความต่างของตัวละคร เมียหลวง-เมียน้อย

คำสำคัญ: อัตลักษณ์ตัวละครเอกหญิง, นวนิยายประชันเรื่อง “เมียหลวง-เมียน้อย”, กฤษณา อโศกสิน -ทมยันตี

*นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

**คณะกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

*** คณะกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

Abstract

This research article aimed to study “Dr. Wikanda – Chala”: The Identities of the Key Female Characters in the Competitive Novels “Principal Wife – Mistress” by Krisna Asoksin – Thommayanti based on the data of the two novels, i.e., “Principal Wife” by Krisna Asoksin and “Mistress” by Thommayanti. The textual and contextual knowledge were the two concepts used in the research. The findings revealed that there were two apparent design techniques for the characters of Dr. Wikanda and Chala, i.e., character design and character presentation. For the identities of the key female characters of Dr. Wikanda and Chala, the findings were divided into three issues, i.e., the identity of the principal wife represented by Dr. Wikanda, the identity of the mistress represented by Chala, and Dr. Wikanda and Chala representing the similarities as well as dissimilarities between the characters in “Principal Wife – Mistress.”

Keywords: The Identities of the Key Female Characters, Fiction Championship, “Mialong-Mianio”, Krisna Asoksin – Thommayanti

บทนำ

นวนิยายเป็นผลงานสร้างสรรค์ให้ตัวละครมีชีวิตเอกเช่นมนุษย์จริงในสังคม แม้ผู้อ่านจะทราบว่าเรื่องราวในนวนิยายเป็นเรื่องสมมุติขึ้นหรือมิใช่เรื่องจริงก็ตาม แต่ในนวนิยายมีการหยิบยกสภาพชีวิตของคนในสังคมมาสะท้อนไว้ ทำให้เห็นแนวคิดที่มีการตัดสินหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของสังคม และนำชีวิตบางแง่มุมมาเสนอต่อผู้อ่าน โดยใช้ตัวบุคคลในนวนิยายจะเรียกว่าตัวละครเป็นเครื่องมือ

สรณัฐ ไตลังคะ (2560, น. 83) กล่าวว่า ตัวละครเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของนวนิยาย เพราะมีขนาดความยาวมากพอที่ผู้เขียนจะพรรณนาบุคลิกลักษณะและนิสัยใจคอของตัวละครได้ละเอียด ผู้อ่านจะรู้สึกเหมือนตัวละครมีตัวตน หรือไม่ก็ทำให้นึกถึงคนที่เราเคยรู้จัก ในนวนิยายบางเรื่อง เราจะจดจำตัวละครได้ดีกว่าองค์ประกอบอื่นๆ เพราะผู้ประพันธ์ทำให้เรารู้สึก ชื่นชม หมั่นไส้ สมเพช และตัวละครนั้น

ในนวนิยายเรื่อง “เมียหลวง” ของกฤษณา อโศกสิน มีตัวละครเอก คือ ดร.วิกันดา และ “เมียน้อย” ของทมยันตี มีตัวละครเอก คือ ชลา ผู้ประพันธ์กล่าวสมมุติตัวละครขึ้น โดยมุ่งเสนอมุมมองภาพสะท้อนสังคมผ่านตัวละคร ดร.วิกันดา และตัวละครชลา ที่มีอัตลักษณ์แตกต่างกัน เป็นคุณลักษณะเฉพาะตัวของผู้ประพันธ์ที่มีลักษณะการประพันธ์เฉพาะตัวไม่เหมือนคนอื่น ส่งผลให้คุณสุภัทร สวัสดิรักษ์ บรรณาธิการนิตยสารสกุลไทย เลือกนวนิยายเรื่อง “เมียหลวง” กับ “เมียน้อย” มาตีพิมพ์พร้อมกัน มีนัยให้ประชันกันในนิตยสารสกุลไทยรายสัปดาห์ฉบับเดียวกัน ตั้งแต่เริ่มเรื่องจนจบเรื่อง

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

ตัวละคร ดร.วิกันดา เป็นตัวละครหญิงที่ผู้ประพันธ์สร้างขึ้นในลักษณะแบบสมจริง (realistic) ในช่วงต้นเธอเป็นเหมือนผู้หญิงที่จ้านยอมรับพฤติกรรมการมีเมียน้อยของสามีเรื่อยมา แต่เมื่อเนื้อเรื่องดำเนินมาถึงระยะเวลาหนึ่ง เหตุการณ์เหล่านั้นได้หล่อหลอมให้เธอกลายเป็นคนเย็นชา สามารถตอบโต้กับเหล่าบรรดาเมียน้อยได้อย่างมีอรรถรส ส่วนชลา เป็นตัวละครหญิง ผู้ประพันธ์สร้างขึ้นให้มีอุปนิสัยและความคิดต่อสู้เพื่อสิทธิสตรีในฐานะเมียน้อย แต่ทนยอมรับสภาพที่ผู้หญิงตกเป็นเบี้ยล่างของผู้ชายไม่ได้ นอกจากนี้ชลายังเป็นเด็กที่มีความคิดพยายามให้ตนเองหลุดพ้นสภาพเมียน้อย และอยู่อย่างมีเกียรติ พรั่งพร้อมไปด้วยทุกสิ่งทุกอย่าง (สรณัฐ ไตลังคะ, 2560, น.95)

ในนวนิยายเรื่อง “เมียหลวง” ของกฤษณา อโศกสิน ซึ่งมีตัวละครเอกคือ ดร.วิกันดา ส่วนนวนิยายเรื่อง “เมียน้อย” ของทมยันตี ซึ่งมีตัวละครเอกคือ ชลา ผู้ประพันธ์สร้างตัวละครขึ้นอย่างมีอัตลักษณ์ โดยพฤติกรรมของ ดร.วิกันดา และชลา ต่างเสนอมุมมองภาพสะท้อนสังคมที่แตกต่างในปัญหาสังคมเดียวกัน คือ ปัญหาสังคมครอบครัวที่ฝ่ายชายมีเมียน้อย ทั้งนี้ นักประพันธ์นวนิยายซึ่งเป็นนักประพันธ์หญิง อายุรุ่นราวคราวเดียวกัน มีฝีมือการประพันธ์นวนิยายไม่เด่นและด้อยไปกว่ากัน เมื่อกฤษณา อโศกสิน สร้างตัวละครเอกคือ ดร.วิกันดา ขึ้นให้มีบทบาทเป็นเมียหลวง ส่วนทมยันตีสร้างตัวละครเอกคือชลา ให้มีบทบาทเมียน้อย แต่ตัวละครทั้งสองตัวต่างก็มีปัญหาชีวิตให้ประคับประคองและแก้ไขให้ดีที่สุด

จากการศึกษารวบรวมเอกสารและข้อมูลการศึกษานวนิยายทั้งเรื่อง “เมียหลวง” และ “เมียน้อย” ตลอดทั้งนวนิยายเรื่องอื่นของกฤษณา อโศกสิน และทมยันตี รวมทั้งนวนิยายเรื่องอื่นๆ ของบรรดานักประพันธ์ไทย จึงทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาทวิวิธีประกอบสร้างและเปรียบเทียบสังเคราะห์อัตลักษณ์ของตัวละครเอกหญิง ในนวนิยายประชัน เรื่อง “เมียหลวง” ของกฤษณา อโศกสิน และเรื่อง “เมียน้อย” ของทมยันตี

วัตถุประสงค์การวิจัย

ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์การศึกษาเพื่อวิเคราะห์ตัวละคร ดร.วิกันดา ในนวนิยายเรื่อง “เมียหลวง” ของกฤษณา อโศกสิน และตัวละครชลา ในนวนิยายเรื่อง “เมียน้อย” ของทมยันตี ซึ่งเป็นนวนิยายที่ผู้ประพันธ์แต่งขึ้นมาเพื่อประชันกัน ในประเด็นต่อไปนี้

1. ทวิวิธีประกอบสร้างตัวละคร
2. อัตลักษณ์ตัวละคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิเคราะห์วิจารณ์เอกสารหรือตัวบท แล้วนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (descriptive analysis) โดยมีระเบียบวิธีการศึกษาดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลตัวบทนวนิยายที่จะศึกษาและศึกษาเบื้องต้น ดังนี้

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

1.1 นวนิยายเรื่อง “เมียหลวง” แต่งโดยกฤษณา อโศกสิน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 เมื่อ พ.ศ.2555 โดยสำนักพิมพ์เพื่อนดี เป็นหนังสือขนาด 16 หน้ายกปกติ จำนวน 672 หน้า แบ่งเนื้อหาออกเป็น 98 บท

1.2 นวนิยายเรื่อง “เมียน้อย” แต่งโดยทมยันตี ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 7 เมื่อ พ.ศ.2552 โดยสำนักพิมพ์ ณ บ้านวรรณกรรม เป็นหนังสือขนาด 16 หน้ายกเล็ก แบ่งเป็น 2 เล่ม เล่มที่ 1 เริ่มจากหน้า 1-413 มีเนื้อหาตั้งแต่ตอนที่ 1-26 เล่มที่ 2 เริ่มจากหน้า 414-802 มีเนื้อหาตั้งแต่ตอนที่ 27-48 รวม 2 เล่ม จำนวน 802 หน้า

2. อ่านทำความเข้าใจตัวบทนวนิยายเรื่อง “เมียหลวง” และ “เมียน้อย” อย่างละเอียด

3. เก็บข้อมูลกลวิธีประกอบสร้างตัวละครและอัตลักษณ์ตัวละคร ทั้ง 2 ตัว จากนวนิยายทั้ง 2 เรื่อง คือ ดร.วิกันดา จากเรื่อง “เมียหลวง” และชลา จากเรื่อง “เมียน้อย”

4. วิเคราะห์วิจารณ์ตัวละคร ดร.วิกันดา จากเรื่อง “เมียหลวง” และชลา จากเรื่อง “เมียน้อย” เชิงเปรียบเทียบและสังเคราะห์ ในประเด็นต่อไปนี้

4.1 กลวิธีประกอบสร้างตัวละคร

4.2 อัตลักษณ์ตัวละคร

5. สรุปผล อภิปรายผล และเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบกลวิธีประกอบสร้างตัวละคร ดร.วิกันดา จากนวนิยายเรื่อง “เมียหลวง” ของกฤษณา อโศกสิน และตัวละครชลา จากเรื่อง “เมียน้อย” ของทมยันตี

2. ทราบและเข้าใจอัตลักษณ์ตัวละคร ดร.วิกันดา จากนวนิยายเรื่อง “เมียหลวง” ของกฤษณา อโศกสิน และตัวละครชลา จากเรื่อง “เมียน้อย” ของทมยันตี

3. เป็นแนวทางการศึกษาวิจัยบนเชิงคติแนวประชันประเด็นเรื่องต่อไป

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยกลวิธีประกอบสร้างตัวละครและอัตลักษณ์ตัวละคร ดร.วิกันดา-ชลา ในนวนิยายประชันเรื่อง “เมียหลวง-เมียน้อย” ของกฤษณา อโศกสิน- ทมยันตี ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. กลวิธีประกอบสร้างตัวละคร “ดร.วิกันดา-ชลา” ในนวนิยายประชันเรื่อง “เมียหลวง-เมียน้อย”

ตัวละครเป็นคนหรือเทียบเท่าคนก็ได้ เช่น สัตว์ ต้นไม้ ดอกไม้ และสิ่งของ เป็นตัวละครที่คิดและมีพฤติกรรมอย่างคน ศิลปะในการแต่งเรื่องนวนิยายนั้น ตัวละครในเรื่องมีความสัมพันธ์กับผู้แต่งอย่างยิ่ง คือ ผู้แต่งเป็น “ผู้สร้าง” ตัวละครในเรื่องอย่างแท้จริง โดยเป็นผู้ให้ชื่อ กำหนดรูปร่าง หน้าตา เพศวัย กำหนดนิสัยใจคอ บุคลิกภาพ กำหนดบทบาท และกำหนดแม้แต่โชคชะตาให้ตัวละครนั้น จึงเท่ากับผู้แต่งทำให้ตัวละคร มีชีวิตอย่างแท้จริงจนผู้อ่าน รักหรือชัง สงสาร เห็นใจตัวละครเหล่านั้น (กุหลาบ มลลิกมาส, 2560, น.111)

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

การประกอบสร้างตัวละคร ดร.วิกันดา กับชลา ที่แสดงออกให้ผู้อ่านเห็นชัดเจน มี 2 ประการ ได้แก่ การสร้างตัวละคร และการนำเสนอตัวละคร มีรายละเอียดดังนี้

1.1 การสร้างตัวละคร ตัวละคร ดร.วิกันดา ใน “เมียหลวง” และตัวละครชลา ใน “เมียน้อย” ผู้ประพันธ์คือกฤษณา อโศกสิน และหมยันตี สร้างขึ้นให้เป็นตัวละครที่มีความสมจริง (realistic) คือ มีลักษณะเป็นไปตามธรรมชาติของปुरुชนมีชีวิตจริงอยู่ในสังคมจริง กล่าวรายละเอียดตามเนื้อหาในฉบับทวนวนิยายได้ดังนี้

1.1.1 ตัวละคร ดร.วิกันดา ใน “เมียหลวง” มีความเป็นจริงตามลักษณะของบุคคลที่เป็นเมียหลวง ในที่นี้จะกล่าว 5 ประการ ดังนี้

1) ทำงานนอกบ้านและในบ้านได้ดี ตัวละครดร.วิกันดาในฐานะ “เมียหลวง” ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อให้ผู้อ่านรู้ว่า “เมียหลวง” นั้นมีคุณสมบัติที่ดีมาก คือใจคอเยือกเย็นแม้รู้ว่าสามีไปมีหญิงอื่นตลอดเวลาที่ครองเรือนกันมา เมียหลวงก็มั่นคงข่มใจไม่ต่อแยะไม่ระรานต่อว่าต่อขาน ขอแต่เพียงว่าให้เขารับผิดชอบบุตรภรรยาตามหน้าที่บิดาและสามีก็พอใจแล้ว ส่วนหน้าที่ต้องดูแลสามีและลูกซึ่งเป็นหน้าที่ของภรรยาหลังจากแต่งงานแล้วดร.วิกันดากับดร.อนิรุทธิ์เดินทางไปทำงานและกลับบ้านด้วยกัน แต่ระยะเวลาต่อมา ดร.อนิรุทธิ์มักมีข้ออ้างเรื่องกลับบ้านค่ำ ซึ่งเป็นปัญหาที่เธอจะต้องรับผิดชอบในฐานะ เมียหลวง ส่วนตำแหน่งหัวหน้ากองเป็นหน้าที่สำคัญในที่ทำงาน แต่เมื่อกลับถึงบ้าน ก็จำเป็นต้องปลดความยิ่งใหญ่ที่เป็นเพียงหัวหน้าออกเหลือแต่หน้าที่ของภรรยาและแม่ของลูกดังข้อความว่า “...อาจจะเป็นเพียงเมียที่ขมขื่น หรือ เป็นแม่ที่หัวปั่นยิ่งกว่ากั๊กหันเคราะห์ยังติดอยู่บ้าง ที่ฐานะของเราอำนวยความสะดวกให้มีบริวารได้หลายคน แต่กระนั้นก็เถอะ เราก็ยังต้องยุ่งเรื่องบริวารเหล่านี้ ยิ่งบริวารมาก ก็ยิ่งยุ่งมาก” (กฤษณา อโศกสิน, 2555, น.4)

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่า ดร.วิกันดา เป็นภรรยาที่ดีโดยเป็นภาระหน้าที่ของผู้หญิงที่แต่งงานแล้วจะต้องปฏิบัติคือการดูแลบุตรและครอบครัว นอกจากเธอจะออกมาทำงานนอกบ้านแล้วเป็นการช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายภายในครอบครัวจากสามีแล้วยังสามารถช่วยเหลือครอบครัวโดยการช่วยดูแลงานในบ้านแม้ว่าจะมีบริวารคอยช่วยดูแลแต่ก็ไม่พ้นหน้าที่ที่จะต้องควบคุมดูแล

2) เป็นแม่ที่ดี ดร.วิกันดาในเรื่องการเป็นแม่ของลูก เป็นบทบาทสำคัญที่จะต้องเลี้ยงดูลูกให้เจริญเติบโตไม่ทอดทิ้ง ซึ่งเป็นความรับผิดชอบที่ยิ่งใหญ่ของเมียและแม่ดังข้อความว่า... ส่วนคนเลี้ยงลูกก็มักจะปล่อยให้เด็กสกปรกเมื่อลืบทานายจ้าง เมื่อดร.วิกันดา บ่นเรื่องนี้ให้น้องนงค์นารถฟัง หล่อนก็จะบอกว่า “เฮ้ย! คนเลี้ยงลูกของเธอยังดี ยังไม่แย่งกับข้าวลูกเธอกิน ไปดูคนเลี้ยงลูกข้างบ้าน ฉันสิ เห็นกับตาเลย...เข้าขึ้นพ่อแม่ทิ้งลูกไปทำงานกันหมด เหลือไว้แต่คนใช้กับลูกเล็ก ๆ เวลาเขาป้อนข้าวเด็กเขาเอากับข้าวใส่ปากจานเสียมองไม่เห็นข้าวทีเดียว แต่หนอยแน่...ไอ้ที่ให้เด็กกินนะ มันข้าวเปล่า ๆ นะจ๊ะเธอ ส่วนไอ้ที่ป้อนเข้าปากตัวเองนะกับข้าวล่วน ๆ” (กฤษณา อโศกสิน, 2555, น.4)

จากตัวอย่างดังกล่าวเราเห็นว่า ดร.วิกันดาเป็นภรรยาและการเป็นแม่ของลูกนั้นเป็นหน้าที่ของลูกผู้หญิงทุกคนที่แต่งงานและมีลูกแล้วต้องทำหน้าที่แม่ให้ดีที่สุดแม้ว่าจะมีฐานะดี สามารถจ้างคนมาช่วยดูแล

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

ลูกทั้งสองคนได้ก็จริงแต่ก็ต้องควบคุมดูแลที่เลี้ยงของลูกอีกด้วย เพื่อให้การเลี้ยงดูลูกให้มีพัฒนาการและเจริญเติบโตขึ้นมาเป็นเด็กดีของสังคม ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าว จะเห็นได้ว่าหน้าที่เมียหลวงกับบทบาทหน้าที่ของแม่ต้องทำหน้าที่ให้ดี แม้ว่าจะมีบริวารคอยช่วยดูแลแต่ก็ไม่พ้นภาระหน้าที่ของเมียจะต้องควบคุมดูแล

3) ให้ความสุขกายและใจแก่สามีได้ดี ดร.วิกันดาในฐานะ “เมียหลวง” เรื่องการมีเพศสัมพันธ์กับสามี เป็นบทบาทสำคัญที่ภรรยาต้องดูแลสามีให้บกพร่องในเรื่องนี้ซึ่งการให้ความสุขกับสามี อันพึงมีดังที่ชายกับหญิงจะปฏิบัติต่อกันเมื่อแต่งงานกันแล้วดร.วิกันดา ได้มอบใจและร่างกายให้ดร.อนิรุทธิ์ได้เซซชมสมใจตามที่คู่สามีภรรยาทุกคู่พึงเป็นโดยมิได้บกพร่องต่อหน้าที่ของภรรยา ดังข้อความว่า...ฉันรับรู้ความรู้สึกได้ว่าอ้อมแขนของเขาสวมกอดเข้ามาทางด้านหลังนั้นแหละฉันจึงหันไป ตาเราพบกันในความสว่างของดวงไฟกลางห้อง เขาก็มองจูบฉัน...จูบ และจูบ และจูบ “คุณสวยเหลือเกิน จริง ๆ นะ วิสวยยิ่งกับตุ๊กตาทำไมถึงสวยมากอย่างนี้ก็ไม่รู้” “ฉันไม่ชอบเป็นคนสวยนักหรอกค่ะ รุทธิ์” “ทำไมล่ะ” “ฉันอยากงามมากกว่าสวย” “คุณทั้งสวยทั้งงาม” เขาตอบอย่างภูมิใจ ฉันรู้ว่า เขาก็ต่างภาคภูมิใจในกันและกัน “เราจะมีลูกด้วยกันสักครึ่งโหลนะ” เขาบอก เราอ้อมเอิบซาบซ่านเป็นสุขในสรักอย่างมีความสุขสมใจอย่างบุคคลทั้งหลาย (กฤษณา อโศกสิน, 2555, น.10-11)

จากตัวอย่างดังกล่าวเราเห็นว่า ดร.วิกันดา เป็นภรรยาที่เพียบพร้อมสมบูรณ์แบบและสามารถให้ความสุขกับสามีได้อย่างมีความสุขสมปรารถนา ดร.วิกันดา มิได้ปฏิเสธที่จะหลับนอนกับสามีอย่างดร.อนิรุทธิ์ เพราะรู้ว่าเป็นหน้าที่ของภรรยาที่จะต้องปรนนิบัติให้สามีเต็มที่และไม่อยากให้เกิดความบกพร่องต่อหน้าที่ภรรยาที่ดีดังนั้นจึงเห็นได้ว่าดร.วิกันดาทำหน้าที่ภรรยาที่ดีได้อย่างชัดเจน

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่า ดร.วิกันดา เป็นภรรยาที่มีความเป็นแม่บ้าน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของเมียหลวงอย่างเต็มที่โดยดร.วิกันดา อาจไม่ต้องลงมือไปเข้าครัวทำอาหารเอง เพราะมีคนรับใช้คอยช่วยเหลือทำอาหารให้ เนื่องจากฐานะทางบ้านร่ำรวย แต่ดร.วิกันดาก็ยังทำหน้าที่ในการควบคุมดูแลวางแผนรายการอาหารในแต่ละวัน เพื่อให้คนรับใช้ทำอาหารและจัดโต๊ะอาหารให้สามีและลูก ๆ ของตนรับประทาน

5) มีความอดทนอดกลั้นที่ดี ดร.วิกันดาในฐานะ “เมียหลวง” เป็นภรรยาที่มีความอดทนอดกลั้น เก็บความรู้สึกผิดหวังและเสียใจ ที่ดร.อนิรุทธิ์มีผู้หญิงหลายคน เพราะความรักลูก เกียรติยศ ชื่อเสียง และหน้าตาทางสังคมจึงทำให้เธอต้องอดทน ดังข้อความว่า “ฉันไม่ใช่เหล็กไหลหรอกค่ะ รุทธิ์ แค่นี้ฉันก็รู้สึกว่าการอดทนเพื่อคุณมากมายอยู่แล้ว... คิดดูซิแต่แรก...ฉันวาดชีวิตแต่งงานของเราไว้เสียหรรษาสูงลิบ ครั้นแต่งงานเข้าจริง ๆ มันกลับกลายเป็นเพียงวิมานเมฆเท่านั้นเอง” ฉันพูดอย่างท้อแท้ “เราอยู่ด้วยกันยังไม่ถึงสี่ปีเลย ฉันก็เบื่อหน่ายเสียจนอยากจะบอกเลิก...หลายต่อหลายหน...” (กฤษณา อโศกสิน, 2555, น.43)

จากตัวอย่างดังกล่าวเราเห็นได้ว่า ดร.วิกันดา เป็นภรรยาที่มีความอดทน ต่อความเจ้าชู้ของสามีคือ ดร.อนิรุทธิ์ สะท้อนให้เห็นว่าเมียหลวงอย่างดร.วิกันดาเสียสละอดทนต่อความเจ็บปวดที่สามีทำให้ไม่รู้จักพอแต่

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

ดร.วิกันตามีความรักและห่วงใยลูกอย่างแท้จริง กลัวว่าหากพ่อกับแม่ต้องหย่าขาดกันเพราะความเจ้าชู้ของพ่อ เธอก็กังวลว่าลูกจะขาดความอบอุ่นที่ไม่มีพ่อ เธอจึงอดทนอดกลั้นเพื่อลูกและศักดิ์ศรีและหน้าตาของตนเอง...

1.1.2 ตัวละครชลา ใน “เมียน้อย” มีความเป็นจริงตามลักษณะของบุคคลที่เป็นเมียน้อย ในที่นี้จะกล่าว 5 ประการ ดังนี้

1) ไม่มีความประสงค์เป็นเมียน้อย ตัวละครชลาในฐานะ “เมียน้อย” เป็นตัวละครที่ไม่ได้มีความต้องการที่จะเป็นเมียน้อยแต่ชะตาชีวิตและปัญหาชีวิต...รุมเร้าให้ต้องกลายมาเป็นเมียน้อย โดยไม่เต็มใจ ชลาก็เช่นกันอยากอยู่อย่างมีเกียรติและพรั่งพร้อมไปด้วยทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่อยากเป็นเมียน้อยแต่ชะตาชีวิตทำให้เธอต้องตกเป็นเมียน้อยอย่างไม่เต็มใจ และได้รับความขมขื่นมาโดยตลอด ดังข้อความว่า...สำหรับฉันทางแยกในชีวิตเกิดจากความสะเพร่าผะอืดของพ่อเพียงนิดเดียว พ่อเป็นนักบัญชี และพ่อก็เคยพูด ให้ฉันกับแม่ฟังเสมอว่า “อาชีพนักบัญชีนะ ขาช้างหนึ่งเท่ากับมันใส่ไว้ในตรวน ถ้าเผลอ เมื่อไหร่มีหวังเข้าตะรางเมื่อนั้น ” แต่พ่อก็เผลอจนได้...ความเผลอครั้งเดียวของพ่อ ส่งผลทำให้ทางชีวิตของฉันผิดพลาดโดยสิ้นเชิง!(ทมยันตี, 2546, น.7-8)

จากตัวอย่างดังกล่าวเราจะเห็นได้ว่า ชลาไม่ต้องการเป็น “เมียน้อย” แต่ ชลา เป็นลูกสาวที่ดีมีความกตัญญู เมื่อพ่อกับแม่ได้รับความทุกข์เพราะ มีปัญหาครอบครัวทางด้านการเงินที่โดนเสียโกง ดังนั้นชลา ในฐานะลูกสาวคนโตจึงเสียสละด้วยการไปเป็นเมียน้อยของเสียเพื่อช่วยพ่อกับแม่และน้องให้ได้อยู่อย่างมีความสุข

2) เป็นผู้อดทนต่อสูชีวิต ตัวละครชลาในฐานะ “เมียน้อย” เป็นตัวละครที่ต้องอดทนและสู้ชีวิตเพราะต้องการเงินชลาต้องอดทนต่อความขมขื่นและเจ็บปวดเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักประกันในการดำรงชีวิตในอนาคต เพื่อให้พ่อแม่และน้องสุขสบาย ชลาจึงยอมทำทุกอย่างเพียงเพื่อแลกกับเงิน ที่เป็นสิ่งที่พ่อกับแม่อยากได้ ดั่งข้อความว่า...เราดีกว่าผู้หญิง “ขายตัว” ตรงที่เรามีรายได้ จากผู้ชายคนเดียวเป็นรายเดือน และจะมีใครรู้บ้าง ไหมหนວ່าคคุณค่าของเราต้องแลกกับอะไรบ้าง! เงินก้อนแรกในชีวิตสอนให้ฉันรู้ว่า เราจะหาเงิน ก้อนต่อไปได้อย่างไร “เรากลัวจน กลัวว่าแก่งจะไม่มีกิน แก่งจะไม่มีใครเลี้ยงเรา”(ทมยันตี, 2546, น.90)

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่า ชลา ต้องการจะสะท้อนให้เห็นว่าที่เธอต้องมาเป็นเมียน้อยก็เพราะมีปัญหาบางอย่างที่ต้องแก้ไขและเพื่อการหาเลี้ยงชีพเท่านั้น อย่าลวงโทษว่ากล่าวพวกเราที่เป็น เมียน้อยนักเลย เราเป็นเพียงผู้หญิงเล็ก ๆ ที่ถูกสังคมประทุษตราให้เป็นผู้หญิงที่เป็นเมียอีกประเภทหนึ่งเท่านั้นเอง

3) ถูกลดค่าไม่ให้อภัย ตัวละครชลาในฐานะ “เมียน้อย” เป็นตัวละครที่มีความอาฆาตพยาบาทเสียชู้ผู้ที่ทำให้ครอบครัวของชลาต้องลำบาก และส่งผลกระทบต่อทุกคนในครอบครัวจากการกระทำของเสียชู้ผู้ซึ่งมีแต่เล่ห์เหลี่ยม ชีโกง ทำให้ชลาไม่ได้เรียนหนังสือต่อในระดับมหาวิทยาลัยและไม่สามารถเป็นอาจารย์สอนหนังสือได้ดังความฝันที่ชลาเคยฝันไว้ แต่ชลาต้องกลายมาเป็นเมียน้อย ดังข้อความว่า

...“อะไรที่ผ่านมาแล้ว พ่ออย่าพูดถึงเลย”

“แต่อะไรที่จะมาถึงต่างหากที่สำคัญกว่า”

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

“จำได้ไหมจะ...ชลาสัญญากับพ่อไว้ว่า”

“สักวันหนึ่งชลาจะตอบแทนคนที่ทำกับพ่อให้สนใจทีเดียว”

“ตอนนี้พ่อคอยอีกหน่อยนะจ๊ะ”

“เพราะอีกไม่นานเวลาของชลาจะมาถึงแล้ว”(ทมยันตี,2546, น. 217)

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่า ชลา มีความอาฆาตพยาบาทต้องการจะแก้แค้นเสียชู้ชู้ที่มีแต่เล่ห์เหลี่ยม และเป็นคนขี้อิจฉาไม่มีศีลธรรม มีแต่กิเลสตัณหาหมกมุ่นในกำโลภี ชลาตั้งใจจะแก้แค้นเสียให้สาสมกับที่ได้ทำไว้กับครอบครัวของเธอ เธอเจ็บแค้นที่ต้องทนทุกข์ทรมานทุกครั้งที่ต้องอยู่กับเสียชู้

4) มีความซื่อสัตย์ กล่าวพูดความจริง ตัวละครชลาในฐานะ “เมียน้อย” เป็นตัวละครที่มีความซื่อสัตย์กล่าวพูดความจริงเกี่ยวกับปัญหาของชีวิตเธอให้ท่านผู้เป็นสามีอีกท่านหนึ่งของชลาฟัง ท่านรักและเอ็นดูชลาในความเป็นคนตรงไปตรงมาและซื่อสัตย์ กล่าวพูดความจริงเป็นสิ่งที่ทำให้ท่านเห็นความกล้าหาญและเป็นลูกที่กตัญญูต่อพ่อแม่ ดังข้อความว่า

“ดิฉันเข้ากรุงเทพฯ ก่อนเข้าประกวดค่ะ” ฉันท้อยๆ เรียบเรียงคำพูดอย่างระมัดระวัง และเมื่อตอบอย่างนั้นเริ่มต้นแล้ว จะไม่มีวันถอยหลังเป็นอันขาด

“เข้ามาเรียนต่ออย่างไร?”

“ท่าน”หันไปจุดบุหรี่ ทำท่าเตรียมพร้อมที่จะฟังเต็มที่

“ชลาไม่ได้เรียนค่ะ แต่เป็นตัวขัดดอกให้เสียเขา” (ทมยันตี,2546,น.448)

จากตัวอย่างดังกล่าวเราเห็นได้ว่า ชลา มีความซื่อสัตย์ เป็นคนพูดความจริงตรงไปตรงมา ไม่ปิดบังเรื่องที่ชลาเคยตกเป็นเมียน้อยของเสีย ไม่เหมือนหญิงสาวที่เป็นเมียน้อยทั่วไปของท่าน มักจะบอกท่านไม่เคยผ่านผู้ชายแต่ ชลากล่าวความจริงของชีวิตเธอว่าเธอเคยตกเป็นเมียน้อยของเสียมาแล้วเพราะชลาต้องเป็นตัวขัดดอกให้พ่อแม่ที่ถูกเสียโกงทำให้ท่านประทับใจ ที่ชลามีความกล้าหาญที่พูดความจริง

5) อุดหนุนอดกลั้นเก็บซ่อนความรู้สึกขมขื่น ตัวละครชลาในฐานะ “เมียน้อย” เป็นตัวละครที่มีความอดทนอดกลั้นเก็บซ่อนความรู้สึกขมขื่นและเสียใจเมื่อถูกสังคมกล่าวหาว่าเป็น “เมียน้อย” ที่คอยตามจับผู้ชายเพื่อทรัพย์สินเงินทองและ ความเป็นอยู่ที่ดีสุขสบายแต่ที่จริงแล้ว เมียน้อยอย่าง ชลา ก็มีความรักความภักดีให้กับท่านด้วยเหมือนกันในยามที่ท่านเจ็บป่วยก็อยากดูแลแต่ไม่สามารถทำได้ ต้องเก็บซ่อนความรู้สึกเป็นห่วงไว้ข้างในจิตใจ ดังข้อความว่า...

“ไม่มีประโยชน์หรอก ชลา ที่จะไปที่บ้านท่าน ที่นั่นคนใหญ่ๆ ไตๆ คงจะรุมกันเต็มไปหมดละคนเล็กอย่างเราเข้าไม่ถึงหรอก”

คนพูดพยายามเตือนสติฉันทางอ้อม เตือนให้ฉันรู้ว่าฉันตก อยู่ในฐานะอะไร! ความขมขื่นจะพลุ่งพล่านขึ้นมาจับหัวใจฉันทันที ฐานะ “เมียน้อย” ต่างกับ “เมียหลวง” ที่ว่าในยามดิเรกต้องหลบซ่อน และ

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

ในยามเจ็บป่วยเราไม่มีสิทธิ์แม้จะเข้าไปดูอาการ ในขณะที่ “เมียหลวง” จะบอกทุกคนได้เต็มปากว่า “พยาบาลกันสุดฝีมือแล้วค่ะ” (ทมยันตี, 2546, น.628)

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่า ชลา มีความน้อยใจและเสียใจที่ต้องเก็บซ่อนความรู้สึกขมขื่นที่ไม่สามารถไปดูแลเยี่ยมเยียนท่าน่าได้ในยาม เจ็บป่วยด้วยความรักและภักดีต่อท่าน ซึ่งชลาเองก็ได้ชื่อว่าเป็นเมียของท่านเหมือนกัน เพียงแค่เป็น “เมียน้อย” จะมีก็แต่ “เมียหลวง” เท่านั้นที่สังคมยอมรับ ส่วนเมียน้อยอย่างพวกเราแม้ว่าจะมีความรักและห่วงใยท่านเพียงใดยากทดแทนบุญคุณของท่านแต่ก็ไม่สามารถทำได้

1.2 การนำเสนอตัวละคร จากการอ่านวิเคราะห์นวนิยายเรื่องนวนิยายเรื่อง “เมียหลวง” และนวนิยายเรื่อง “เมียน้อย” โดยมุ่งวิเคราะห์การนำเสนอตัวละครเอก ได้แก่ ตัวละคร ดร.วิกันดา ในเรื่อง “เมียหลวง” กับตัวละครชลา ในเรื่อง “เมียน้อย” พบกลวิธีการนำเสนอตัวละครของนักประพันธ์ 3 กลวิธี คือ การเสนอข้อมูลของตัวละครเอกโดยผู้ประพันธ์ ตัวละครเอกเสนอข้อมูลของตนเองผ่านความนึกคิดและการสนทนากับตัวละครอื่น และตัวละครอื่นนำเสนอข้อมูลของตัวละครเอก

1.2.1 การเสนอข้อมูลของตัวละครเอกโดยผู้ประพันธ์ กฤษณา อโศกสิน และทมยันตี ในฐานะเป็นผู้ประพันธ์บรรยายหรือ พรรณาถึงตัวละครเอกในตัวบทนวนิยายที่ประพันธ์ขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

1) ดร.วิกันดา พันธภัก ผู้ประพันธ์สร้างให้ตัวละครเอก มีคุณลักษณะความสวยสง่าดังข้อความว่า... อยู่ในชุดกระโปรงบานยาวสีชมพูสด ปักด้วยแก้วพลีกรูปหยดน้ำทั้งตัว ผมเกล้าสูงเปิดให้เห็นดวงหน้าผุดผ่องมีสง่า นัยน์ตาดำใหญ่ จมูกโด่ง ริมฝีปากบางงาม สวยงามสง่าทั้งรูปสมบัติ คุณสมบัติและทรัพย์สมบัติ มีเรือนหอเป็นเรือนหอตึกใหญ่โต ตั้งตระหง่านอยู่ริมซอยหนึ่งของถนนสุขุมวิท มีรถยนต์สองคัน ของเขาคันหนึ่งและของฉันทันหนึ่งพร้อมคนรับใช้หญิงชายอีกสามสี่คน (กฤษณา อโศกสิน, 2555, น. 8-9)

2) ชลา ผู้ประพันธ์สร้างให้ตัวละครเอก มีคุณลักษณะเป็นสตรีร่างระหงผิวก่อนข้างคล้ำ หากคิ้วและหางตาคมเข้ม ผมยาวเกล้าพันตลบไว้อย่างง่าย ๆ เปิดให้เห็นรูปหน้าค่อนข้างเรียวมีลักษณะเป็นสง่าแปลกตา สำหรับชลาทางแยกในชีวิตเกิดจากการสะเพร่าผละเรือของพ่อเพียงนิดเดียว พ่อเป็นนักบัญชีและพ่อก็เคยพูดให้ฉันทันกับแม่ฟัง “อาชีพนักบัญชีนะ ขาข้างหนึ่งเท่ากับมันใส่ไว้ในตรวน ถ้าผลอเมื่อไร มีหวังเข้าตารางเมื่อนั้น” แต่พ่อก็ผลอเข้าจนได้... ความผลอเพียงครั้งเดียวของพ่อทำให้ทางชีวิตของฉันทันผิดพลาดโดยสิ้นเชิง! (ทมยันตี, 2546, น.8)

1.2.2 ตัวละครเอกเสนอข้อมูลของตนเองผ่านความนึกคิดและการสนทนากับตัวละครอื่น เมื่อวิเคราะห์ตัวละคร ดร.วิกันดา ในเรื่อง “เมียหลวง” และตัวละครชลา ในเรื่อง “เมียน้อย” ตอนครุ่นคิดเรื่องราวอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเมื่อสนทนากับตัวละครอื่น ต่างก็ได้เสนอข้อมูลหรือเรื่องราวของตนเองเอาไว้ มีรายละเอียดดังนี้

1) ดร.วิกันดา ครุ่นคิดว่าทำไมสามีของเราจึงชอบเสาะแสวงหารสชาติชีวิตกับผู้หญิงอื่นตามที่เขาปรารถนา ไม่รู้จักพอและอึดอึดในสรักและกิเลสตัณหา ทำตัวเป็นหนุ่มเจ้าสำราญไม่รู้จักพอ ดัง

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

ข้อความว่า... บางครั้งเมื่ออยู่ตามลำพัง ฉันต้องถามตัวเองทั้งน้ำตา ว่าผู้หญิงชั้นสูงและชั้นต่ำผิดกันตรงไหน หญิงชั้นสูง หายใจไม่ได้หรือ หรือว่าเลือดในกายของหล่อนเป็นสีขาวย! หล่อนจึงจำเป็นต้องเสพความสุขลม ๆ แล้ง ๆ บนหิ้งบูชา ขณะเดียวกับหญิงที่สามีกล่าวว่าเป็นหญิงชั้นต่ำ ไม่คู่ควร กับตำแหน่งการงาน แต่กลับได้ร่วมเรียงเคียงหมอน เรียงขึ้นชมกับความเป็นตัวตนของเขาเช่นเดียวกับสัตว์โลก... และในส่วนดร.วิกันดาที่ได้สนทนากับตัวละครอื่นฉวีเพ็ญเพื่อนของดร.วิกันดาดังข้อความว่า... ฉันจำได้ว่า วันนั้นเป็นวันอาทิตย์ ฉวีเพ็ญมาหาฉันแต่เช้าทำทางกระหืดกระหอบ บอกฉันว่า “เมื่อวานตอนค่ำ ฉันเห็นคุณรุธีของเธอไปกินข้าวกับผู้หญิงคนหนึ่งจะ... ขาว ๆ อวบๆ..แต่งตัวทันสมัยียบเลยทีเดียว.” พอได้ยินเท่านั้น...ฉันขบถตั้งแต่วินาทีแรกจนจรดปลายเท้า ตะลึงไปครู่หนึ่ง (กฤษณา อโศกสิน,2555,น.19-20)

จากตัวอย่างดังกล่าวเราเห็นได้ว่าดร.วิกันดาที่มีความครุ่นคิดเรื่องราวของตนเองกับฉวีเพ็ญว่าเพราะเหตุใด ดร.อนิรุทธิ์สามีของฉวีเพ็ญได้เป็นของฉวีเพ็ญคนเดียวแต่เขาเป็นของผู้หญิงคนอื่นด้วย เขาจึงทำตัวเป็นบุรุษเจ้าสำราญ ชอบกินของแปลกรสใหม่ เพื่อความซ้ำซากจำเจของชีวิตประจำวันทุกด้าน

2) **ชลา** ครุ่นคิดเรื่องราว ชีวิตเมื่อน้อยอย่างเราว่า เป็นชีวิตที่ต้องคุ้มครองตัวเองทั้งโดยพฤตินัยและนิตินัย ไม่มีอะไรสักอย่างที่เป็นหลัก ประกันให้เราอุ่นใจและไม่มีใครเลยที่จะให้เรายึดเหนี่ยวได้... ฉันรู้ว่าฉันกำลังถูก “โอน” จากมือหนึ่งไปสู่อีกมือหนึ่งและการโอนครั้งนี้คงจะมีคำตอบแทนกันพอดี ในขณะที่เนื้อหนังมังสาของ “เมียน้อย” เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่จะใครจะละเมิดไม่ได้ฉัน เนื้อหนังมังสาของ “เมียน้อย” กลับตีราคาแลกเปลี่ยนได้ไม่ว่าจะเป็นเงินทอง ยศหรือตำแหน่งถ้าหากผู้โอนรู้จักแสวงหา! (ทมยันตี,2546,น. 210)

ในส่วนที่ชลาสนทนากับตัวละครอื่นก็คือคุณระเบียบแม่บ้านดังข้อความว่า “วันนี้มีคนมาหาคุณ” ฉันอ่อนใจจนได้แต่มองแม่ระเบียบเป็นเชิงคำถาม “ผู้ชาย อายุมากแล้ว” “ใครกัน” ฉันพิมพ์อย่างสงสัย “เห็นว่ามีมาจากชล” ประโยคนี้ทำให้ฉันลุกทะเลสิ่งปรวนขึ้นมาทันที “พ่อมั่ง...” และพอแม่ระเบียบบอกไม่อยู่ก็กลับไป คำตอบนั้นทำให้ฉันแทบจะร้องไห้ “แล้วสิ่งอะไรไว้หรือเปล่า” “เปล่าค่ะ” (ทมยันตี,2546,น. 210)

จากตัวอย่างดังกล่าวเราเห็นได้ว่าชลา มีความครุ่นคิดเรื่องราวของตนเองกับคุณระเบียบแม่บ้านถึงความไม่แน่นอนของชีวิตเมื่อน้อย ว่าไม่ควรประมาทไม่มีสิ่งใดยึดมั่นเป็นหลักในอนาคตได้ เราจะต้องกอบโกยเอาไว้เราสามารถเก็บหอมรอมริบได้ไว้ใช้ยามขัดสนเวลาที่ไม่มีคนดูแลและไม่ลำบากหากต้องอยู่คนเดียว

1.2.3 **การให้ตัวละครอื่นกล่าวถึงตัวละครตัวนั้น** เมื่อตัวละครอื่นในเรื่อง “เมียน้อย” กล่าวถึงตัวละคร ดร.วิกันดา และตัวละครอื่นในเรื่อง “เมียน้อย” กล่าวถึงตัวละครชลา มีรายละเอียดของตัวละครดังกล่าวดังนี้

1) **ดร.วิกันดา** ตัวละครอื่นที่กล่าวถึงดร.วิกันดาเมื่อเธอเข้ามาอาศัยอยู่บ้านดร.วิกันดาเป็นเวลาหลายวัน แต่ดร.วิกันดาก็มิได้ทำอะไร จนเธอต้องกล่าวถึงดร.วิกันดา ดังข้อความว่า... “อรเห็นจะต้องเอาค่าอาหารมาให้คุณพี่เสียแล้วละ” หล่อนกลายเป็น “ส่วนหนึ่ง” ในครอบครัวฉันไปตั้งแต่เมื่อใดฉันเกือบไม่รู้สีก อดลองคิดเล่น ๆ ไม่ได้อีกเหมือนกันว่า สักวันฉันคงพบหล่อนมีห้องหับห้องใดห้องหนึ่งภายใต้

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

ชายคาบ้านฉันกระมัง “อรรักคุณพี่จั่ง รักตั้งแต่แรกเห็นเลยค๊ะ” หล่อนบอก ฉันพยายามค้นหาความจริงจากใจ หล่อน แต่สีหน้าและแววตาของหล่อนไปกันได้ดีกับคำพูดเสมอ (กฤษณา โอศกสิน, 2555, น.89)

จากตัวอย่างเราจะเห็นว่า การที่ตัวละครอื่นกล่าวถึงตัวละคร ดร.วิกันดานั้น หมายถึง อธิบายถึงเรื่อง “เมียหลวง” เป็นน้องสาวของถาวรที่เข้ามาชอพบอกกับ ดร.อนิรุทธิ์ ไม่ได้มีความเกรงใจ ดร.วิกันดาเลยมาอาศัย บ้านของ ดร.วิกันดา และไม่มีทีท่าว่าจะกลับบ้านจึงกล่าวกับ ดร.วิกันดา ดั่งข้อความ...ว่า หล่อนอยากมีห้องพักที่บ้านของ ดร.วิกันดาอย่างถาวร โดยการออกปากขออย่างไม่เกรงใจ ดร.วิกันดา และ อธิบายถึงตัวสนิทสนม เหมือนเป็นเจ้าของบ้านอีกคนหนึ่งอย่างหน้าตาเฉย ไม่เกรงใจ ดร.วิกันดา ซึ่งเป็นเจ้าของบ้าน

2) **ชลา** ตัวละครกฤษณะ กล่าวถึงชลาเมื่อชลาเมื่อเวลาเจอกันครั้งแรกที่คุณคณินทร์ พาชลา เข้ามารับใช้กฤษณะ เหมือนผู้หญิงทั่ว ๆ ไป ระหว่างที่สนทนากันกับชลากับกฤษณะก็พูดถึงชลาว่าชลา เป็นคนซื่อตรง ตรงไปตรงมา ไม่ปิดบังว่า ชลา เคยเป็นเมียน้อยเสียมาแล้วและชลาพูดความจริงกับท่านและ ท่านพูดกับชลาว่า “เธอเป็นคนแรกที่พูดกับฉันอย่างนี้ ส่วนใหญ่ที่มาหน้ามำกับเจ้าตัวมักบอกเสมอว่า มัน บริสุทธิ์ผุดผ่องร้อยเปอร์เซ็นต์บางที... ฉันก็รู้ว่ามันและทะเลาะกันมาแค่นั้น แต่ไม่อยากพูด เพราะเราต้องให้เกียรติ เขาบ้าง ถ้าเราไม่พอใจก็... ทดแทนเขาไป แล้วก็เลิกกัน บางคนหวังมาฟังจริง ๆ ก็เลี้ยงเอาไว้... แต่สำหรับเธอคิดว่าฉันควรจะทำยังไง?” ความว่า “กฤษณะเป็นฝ่ายซื้อค๊ะ กฤษณะจะซื้อหรือไม่สุดแต่ท่าน” คราวนี้ร้อยยี่ม ค่อนข้างกรุ่มกริมเล็กน้อย “ราคาของเธอไม่ได้อยู่ที่ตัวของเธอหรอก มันอยู่ที่นี้...” “กฤษณะ” เคาะขมับซ้ำ ๆ “เธอเป็นคนฉลาด... และฉันก็ผ่าน....” (กฤษณา โอศกสิน, 2555, น.448)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่ากฤษณะพูดถึงชลา ว่า เป็นคนซื่อตรงและฉลาดจากการที่ชลาต้องไป เป็นเมียน้อย ของกฤษณะชลาก็กล้าหาญที่จะบอกกฤษณะว่าชลาเคยเป็นเมียน้อยของเสียมาแล้ว กฤษณะจึง แปลกใจที่ชลาไม่ปิดบังเหมือนคนอื่นที่มักจะบอกท่านว่าไม่เคยผ่านผู้ชายมา ก็มีแต่ชลาที่หละ ที่กล้าถามท่าน ว่า จะซื้อ หรือไม่ซื้อ นับได้ว่าชลา กล้าหาญที่จะพูดความจริง กฤษณะรู้สึกพอใจมาก

2. อธิบายตัวละคร “ดร.วิกันดา-ชลา” ในนวนิยายประชันเรื่อง “เมียหลวง-เมียน้อย” ของ กฤษณา โอศกสิน-ทมยันตี

จากการอ่านวิเคราะห์วิจารณ์นวนิยายเรื่อง “เมียหลวง” ของกฤษณา โอศกสิน และเรื่อง “เมียน้อย” ของทมยันตี ในประเด็นเกี่ยวกับลักษณะของ ดร.วิกันดา และชลา ผลการศึกษาจำแนกได้ 3 ประการ คือ อธิบายลักษณะเมียหลวงของตัวละคร ดร.วิกันดา อธิบายลักษณะเมียน้อยของตัวละครชลา และ ดร.วิกันดา-ชลา: ความเหมือนและความแตกต่างของตัวละครเมียหลวง-เมียน้อย กล่าวรายละเอียดตามลำดับดังนี้

2.1 อธิบายลักษณะเมียหลวงของตัวละคร ดร.วิกันดา

จากการวิเคราะห์ตัวละคร ดร.วิกันดา จากนวนิยายเรื่อง “เมียหลวง” ของกฤษณา โอศกสิน โดย เปรียบเทียบเชิงสังเคราะห์กับลักษณะตัวละครชลา จากนวนิยายเรื่อง “เมียน้อย” ของทมยันตี สามารถ

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

อธิบายอัตลักษณ์ได้ 7 ด้าน คือ ลักษณะทางกายภาพ ภูมิหลังของครอบครัว การศึกษา ชีวิตครอบครัว การประกอบอาชีพของตัวละคร ความรู้สึกนึกคิดที่สัมพันธ์กับพฤติกรรม และคุณธรรมจริยธรรม กล่าวรายละเอียดแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1.1 ลักษณะทางกายภาพ

ดร.วิกันดาผู้ประพันธ์สร้างให้ตัวละครดร.วิกันดา เป็นตัวละครที่มีดวงหน้าผุดผ่องมีสง่า นัยน์ตาดำใหญ่ จมูกโด่ง ริมฝีปากบางงามรูปร่างดี เหมือนนางแบบในแมกกาซีน(กฤษณา อโศกสิน. 2555: 12) ลักษณะการแต่งกายของดร.วิกันตามีดีไซด์ไม่เน้นสีสันทึบแต่แต่งหน้าที่เน้นสีอ่อนโทนสีสุภาพ ดร.วิกันดาเป็นคนหัวคิดทันสมัย ประพฤติตัวอยู่ในกฎเกณฑ์ ลักษณะภายนอกมีลักษณะเข้มแข็ง แต่ภายในมีลักษณะอ่อนแอและมีลักษณะของความสุ่มเสี่ยง (กฤษณา อโศกสิน, 2555 ,น. 8)

2.1.2 ภูมิหลังของครอบครัว

ดร.วิกันดา ผู้ประพันธ์สร้างให้ตัวละคร ดร.วิกันดาจากครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวย บิดามารดาให้ความรักความอบอุ่นเลี้ยงดูมาดี ดังข้อความว่า... เพื่อนของเธอชื่ออานันท์นารถกล่าวว่าเธอจะสบายมาแต่เกิดแล้วมีพร้อมทุกอย่าง มีเรือนหอเป็นตึกใหญ่ ตั้งตระหง่านอยู่ริมซอยหนึ่งของถนนสุขุมวิทมี รถยนต์สองคันและมีคนรับใช้หญิงชายอีกสามสี่คน(กฤษณาอโศกสิน.2555: 9)

2.1.3 การศึกษา

ดร.วิกันดา ผู้ประพันธ์สร้างให้ตัวละครดร.วิกันดาจบการศึกษาระดับปริญญาเอกทางด้านการศึกษาจากสหรัฐอเมริกา ดังข้อความว่า... ฉันจบปริญญาเอกทางวิชาการศึกษา...นานมาแล้ว โอ้อนิจจา! ฉันไม่อยากจะเอ่ยคำนี้เลยดูขี้บ่นติดเป็นเพียงกระดาษาเปล่า (กฤษณา อโศกสิน, 2555,น.7)

2.1.4 ชีวิตครอบครัว

ดร.วิกันดาผู้ประพันธ์สร้างให้ตัวละครดร.วิกันดา แต่งงานกับ ดร.อนิรุทธิ์ ในช่วงแรกหลังแต่งงานทั้งสองคนมีความสุขสมหวังในรักอิมเมอบซาบซ่านเป็นสุขในรักอย่างคู่สามีภรรยาทั่วไป...ดังข้อความว่า ดร.วิกันดากับดร.อนิรุทธิ์ ครองรักกันอยู่ด้วยกันมาได้สามเดือนดร.วิกันดา ก็ตั้งครรภ์ลูกคนแรกเป็นผู้ชายและต่อมาก็มีลูกสาว ดร.อนิรุทธิ์เห่อลูกพักใหญ่ เขาไม่แะแะเวียนไปไหนหลังเลิกงาน ได้แต่ขับรถตรงดิ่งกลับบ้านหยอกล้อกับทารกในรถเข็น เขาซื้อรถเข็นคันใหญ่บุหนังราคาสองพันกว่าบาทเป็นของขวัญลูกสาว เวลานั้นบ้านเราเต็มไปด้วยของขวัญฉันสดชื่นอบอุ่นอยู่ท่ามกลางสามี ลูกและญาติมิตร เมื่อลูกชายอายุได้ขวบเศษนั้นเอง ชะตากรรมของฉันก็เริ่มต้นขึ้น (กฤษณา อโศกสิน, 2555,น. 8)

2.1.5 การประกอบอาชีพของตัวละคร

ดร.วิกันดาผู้ประพันธ์สร้างให้ตัวละครดร.วิกันดา ประกอบอาชีพรับราชการ เป็นหัวหน้ากองในกระทรวงศึกษาธิการดังข้อความว่า “เขาเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัย ส่วนฉันรับราชการเป็นหัวหน้ากองในกระทรวงศึกษาธิการ แรกทีเดียวเมื่อเวลาไปทำงาน เขาอาสาไปส่งฉันก่อน แล้วจึงเลยไปมหาวิทยาลัย

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

เป็นอันว่ารถที่มีอยู่สองคัน มีโอกาสใช้งานหนักเพียงคันเดียว แต่ต่อมาระยะหลังฉันมีงานต้องติดต่อนอกสถานที่ ไม่สะดวกในการใช้รถหลวงน้ำมันหลวงฉันก็เลยแยกทางกับเขาด้วยการขับรถคนละคัน” (กฤษณา อโศกสิน, 2555, น.19)

2.1.6 ความรู้สึกนึกคิดที่สัมพันธ์กับพฤติกรรม

ดร.วิกันดาผู้ประพันธ์สร้างให้ตัวละครดร.วิกันดา มีความรู้สึกนึกคิดที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมและความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวในเรื่องต่าง ๆ ของตนเองเพื่อเป็นการพิจารณาว่า “ฉันจะประพฤติอย่างไร” คือตัวดร.วิกันดา จะทำอะไรจึงจะเอาชนะสามีเจ้าชู้ได้ บางทีการที่เราหาทาง “สู้” แล้วจนสุดความสามารถก็เป็นความภูมิใจของเราอย่างหนึ่งได้เหมือนกัน แต่ดร.วิกันดา มีความตระหนอยู่ในใจ...ความขี้ความว่า “ถ้าเราต้องแพ้ เราจะแพ้อย่างดร.วิกันดา!” ความดีแบบผิวบางของนางเอกในนิยายเรียมย์สมัยเก่า หมดสิ้นไปแล้วจากโลกยุคใหม่...โลกยุคนี้มีแต่การชิงชัยทุกยิบตา ส่วน “แบบ” หรือ “วิธี” หรือ “ชั้นเชิง” การต่อสู้จะเป็นไปในลักษณะใด ก็สุดแต่กมลสันดานของแต่ละบุคคลผู้ร้ายยอมต่อสู้อย่างผู้ร้าย ผู้ดีก็ยอมต่อสู้อย่างผู้ดี ฉันถือหลักที่ว่านี้ตลอดมา ก่อนแต่งงาน ฉันเคยคิดอยู่อย่างเดียวว่า “ถ้าเขาไม่เชื่อตรงต่อเมื่อใด ก็ขอแยกทางกันเมื่อนั้น” แต่หลังจากแต่งงาน ฉันเพิ่งรู้ว่า การแยกทางทั้ง ๆ ที่มีลูกพระรุงพระรังไม่ใช่เรื่องง่ายนัก และจะยากยิ่งขึ้นไปอีกหากว่า “เรายังรักเขาอยู่” เวิร์กรรมปางใดหนอที่ทำให้ฉัน “ต้อง” รักเขาถึงกับจำเป็นต้องกลายเป็นนักสู้ครั้งแล้วครั้งเล่า และแต่ละครั้งที่สู้ก็มีใจจะสู้เพื่อนำเขากลับมาเป็นของฉัน หากสู้เพื่อนำเขากลับมาเป็นของหญิงคนต่อไป(กฤษณา อโศกสิน, 2555, น. 113)

2.1.7 คุณธรรมจริยธรรม

ดร.วิกันดาผู้ประพันธ์สร้างให้ดร.วิกันดาเป็นตัวละครที่เป็นคนที่มีคุณธรรมจริยธรรมคุณธรรมคือ ความดีงามที่ถูกปลูกฝังขึ้นในจิตใจ จนเกิดจิตสำนึกที่ดี จริยธรรม คือการประพฤติปฏิบัติตามความดีงามแห่งคุณธรรมนั้นซึ่งดร.วิกันดามีความเมตตากรุณา เมื่อดร.อนิรุทธิ์ผู้เป็นสามี สารภาพให้เธอรู้อยู่เรื่องนวลรัตน์คนเลี้ยงลูกว่า เขาได้หล่อนเป็นภรรยาแล้ว ใจหนึ่งดร.วิกันดาก็หึง อยากจะไล่แม่สาวตามคนนั้นออกจากการงานทันที แต่อีกใจหนึ่งก็นึกเวทนาเมื่อนึกถึงใจเขาใจเราเธอก็ยุติความคิดนั้นเพราะกลัวบาป! จากเหตุการณ์นี้อาจกล่าวได้ว่าดร.วิกันดาได้แสดงออกถึงความเป็นคนที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีความเมตตาถูกผู้หญิงด้วยกันรู้สึกสงสารเห็นใจผู้อื่นรู้สึกถึงการให้อภัยซึ่งกันและกันรู้จักแบ่งปันและ ให้การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ...ดังข้อความว่า... หล่อนเป็นเพียงเลขหลังจุดทศนิยมเท่านั้นแหละ เหมือนนางคราญ เหมือนอีกหลายคนที่เราไม่รู้...แต่บางทีเธอก็นึกเวทนาเขา และลงท้ายก็เวทนาตนเอง เพราะอะไรหรือ...เพราะเขาลืมคิดไปว่าเศษสตางค์นั้นเมื่อรวมกันเข้ามาก ๆ ก็จะเป็นหนึ่งบาท...หรือสิบบาท หรือร้อยบาทก็ได้ เศรษฐีเป็นเศรษฐี เพราะเห็นค่าของเศษสตางค์มาแล้วดังข้อความว่า “วิเขาเป็นบ้าอะไรนะนั่งอยู่ได้ เห็นอยู่ตำหุดำตาว่าแม่สาวใช้เข้ามาระริกระรี่กับผัว คุณผู้ชายคะคุณผู้ชายขา ก็ยังไม่เห็นสะดุ้งสักที ทำเป็นแม่พระไปได้นี่นา” (กฤษณา อโศกสิน, 2555:

2.2 อัตลักษณ์เมียน้อยของตัวละครขลา

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

จากการวิเคราะห์ตัวละครชลา จากนวนิยายเรื่อง “เมียน้อย” ของทมยันตี โดยเปรียบเทียบเชิงสังเคราะห์กับอัตลักษณ์ตัวละคร ดร.วิกันดา จากนวนิยายเรื่อง “เมียหลวง” ของกฤษณา อโศกสิน สามารถอธิบายอัตลักษณ์ได้ 7 ด้าน คือ ลักษณะทางกายภาพ ภูมิหลังของครอบครัว การศึกษา ชีวิตครอบครัว การประกอบอาชีพของตัวละคร ความรู้สึกนึกคิดที่สัมพันธ์กับพฤติกรรม และคุณธรรมจริยธรรม กล่าวรายละเอียดแต่ละด้านได้ดังนี้

2.2.1 ลักษณะทางกายภาพ

ชลา เป็นตัวละครที่ผู้ประพันธ์สร้างให้ ชลา เป็นตัวละครที่มีรูปร่างสูงโปร่ง ดวงหน้าเรียว ริมฝีปากเหยียดตรง ผิวคล้ำเนียน ปากคอดี้คางคมเข้ม ผิวสีน้ำผึ้ง งามหยักศก ขนตาสวยเหมือนใส่ขนตาปลอม ดังข้อความว่า... “เพราะผู้ที่ก้าวออกมามีดวงหน้าค่อนข้างเรียว ร่องระหง ผิวค่อนข้างคล้ำ หากคิ้วและดวงตาคมเข้มผมยาวเกล้าพันตลบไว้อย่างง่าย ๆ เปิดให้เห็นรูปหน้าค่อนข้างเรียว มีลักษณะเป็นสง่าแปลกตา” (ทมยันตี, 2546, น. 1)

2.2.2 ภูมิหลังของครอบครัว

ชลาเป็นตัวละครที่ผู้ประพันธ์สร้างให้ ชลา เป็นตัวละครที่ มาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน มีความรู้น้อย คุณพ่อคุณแม่เป็นคนหาเช้ากินค่ำ บิดาทำงานเป็นสมุห์บัญชี ในโรงงานอุตสาหกรรมแป้งมันสำปะหลังมารดาเป็นแม่บ้าน ครอบครัวอบอุ่น ดังข้อความว่า... พ่อเป็นสมุห์บัญชีโรงงานแป้งมันสำปะหลัง ที่ชลบุรี ฉันเองก็เกิดที่นั่นแม่เลยตั้งชื่อเอาง่าย ๆ ว่า ชลา เรามีบ้านพักใกล้ ๆ กับโรงงาน ในวัยเด็กภาพที่เจนตาค้นคือภาพไร่ที่ยาว สุดลูกหูลูกตา และกลิ่นบูด ๆ ของแป้งที่จุ่มกรรมทั้งแสงแดดในตอนกลางวัน (ทมยันตี, 2546, น. 9)

2.2.3 การศึกษา

ชลาเป็นตัวละครที่ผู้ประพันธ์สร้างให้ ชลา จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่หก... ดังข้อความว่าฉันไม่ได้ทำให้พ่อกับแม่ผิดหวังเลยในด้านการเรียน เพราะฉันข้ามชั้นเสียสองครั้ง เพียงอายุสิบสี่ฉันก็ขึ้นไปนั่งเรียนป่ออยู่ในชั้นมัธยมหก พ่อเอาเรื่องนี้ไปคุยหัวตลาดจรดท้ายตลาดเพราะพ่อมีส่วนเสียนิดเดียวคือชอบดื่มเหล้าแต่ฉันก็ไม่เคยเห็นพ่อเมามาก เวลาเมาพ่อยังอารมณ์ดีเสียด้วยถ้าไม่เล่านี้ทานก็มักร้องเพลงตลกๆ(ทมยันตี, 2546, น.11)

2.2.4 ชีวิตครอบครัว

ชลาเป็นตัวละครที่ ผู้ประพันธ์สร้างให้ชลา เป็นตัวละครที่ ไม่ได้แต่งงานเหมือนหญิงสาวทั่วไปที่จะมีชีวิตครอบครัวเพราะชลาถูกส่งตัวมาขุดดอกเป็น “เมียน้อย”ของเสียชู้ชายตั้งแต่อายุ 14 ปี ดังนั้นจึงไม่เรียกว่าเป็นครอบครัว ต่อมาได้เป็นเมียน้อยของท่านๆ แต่พอท่านๆเสียชีวิต ชลาอยากเริ่มต้นชีวิตครอบครัวอีกครั้งกับตุลาเพื่อสร้างครอบครัวที่สมบูรณ์แบบ เหมือนที่ตุลาก็ผิดหวังจากการมีครอบครัวของเขาเช่นกัน ตุลาจึงจึงกล่าวกับชลาเป็นสำนวน...ความว่า “ตราบใดที่คุณยังไม่เห็นมนุษย์ทั้งโลกเป็นศัตรู คุณจะมีโอกาส

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

ที่จะเชื่อใคร รักใคร และศรัทธาใครเสมอ ผมเอง...ก็ไม่ใช่คนเชื่อคนง่าย ผมเคยถูกทรยศ ถูกหักหลัง เคยสูญเสียความรัก แต่ผมก็ไม่เคยคิดว่าผมจะไม่เชื่อหน้าผู้หญิงคนไหน ผมบอกตัวผมเองอยู่เสมอว่า สักวัน...ผมจะพบที่ผู้หญิงที่ยามตาย ผมจะกลับมาตายกับเขาได้!” (ทมยันตี, 2546, น.737)

2.2.5 การประกอบอาชีพของตัวละคร

ชลผู้ประพันธ์สร้างให้ชลา เป็นตัวละครที่ไม่ได้ประกอบอาชีพเพราะอาชีพเธอคือ “เมียน้อย” ซึ่งจะได้รับเงินค่าใช้จ่ายส่วนตัวเป็นรายเดือนเหมือนผู้หญิงคนก่อน ๆ ที่เคยเป็น “เมียน้อย” ของเสียชูชัย เสียเย็นให้ชลาแล้วกล่าวว่า สองพันที่เสียให้นี้เป็นเงินเดือนของหนูชลา...ดังข้อความว่า “เงินเดือนของหนู” สำหรับฉันซึ่งเคยได้รับแต่เพียงเงินค่าขนมไปโรงเรียนประจำวันดังนั้นเงินจำนวนนี้นับว่ามากพออยู่แล้วเสียงแม่ระเบียบเล่า ยังแจ้ว ๆ ดิดู “แม่นันได้ตั้งสามพัน” ถ้าแม่นันหรือแม่คนไหนเคยได้ ฉันก็ควรจะต้องได้เหมือนกัน! ฉันตั้งใจไว้ว่า เงินจำนวนนี้ฉันจะส่งกลับบ้านแต่ก็ยังนึกไม่ออกว่าจะส่งไปได้อย่างไร นอกจากจะใส่ตุลันกุญแจแล้วนั่งหวาดระแวงว่าจะหาย... (ทมยันตี, 2546, น.103)

2.2.6 ความรู้สึกนึกคิดที่สัมพันธ์กับพฤติกรรม

ชลผู้ประพันธ์สร้างให้ชลาเป็นตัวละครมีความรู้สึกนึกคิดที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมคือเป็นสร้างให้ชลา เป็นคนที่มีความอาฆาตพยาบาทโดยคิดหาทางแก้แค้นส่งผลให้ไปเป็นเมียน้อยเสียชูชัย ที่เป็นคนทำให้ครอบครัวเธอพังพินาศ ดังข้อความว่า...“สักวันหนึ่งเธอจะรู้ฤทธิ์ฉัน แต่แล้ววันนั้นเธอ ต้องร้องไห้ ฮือ ฮือ...” ตานพร้อมเพลงประกอบเสียงแจ้ว ๆ น่าแปลก...ที่บทเพลงซึ่งตานพมาร้องเล่น กลับจดจำอยู่ในส่วนลึกของหัวใจฉันได้นาน เห็นจะเป็นเพราะฉันเองหมายมาด ไว้ว่า “สักวันหนึ่ง” ฉันจะทำให้คนซึ่งนำชีวิตฉันไปสู่ความพิ

พินาศได้ “รู้ฤทธิ์ฉัน” เช่นกัน (ทมยันตี, 2546, น.41)

2.2.7 คุณธรรมจริยธรรม

ชลผู้ประพันธ์สร้างให้ชลาเป็นตัวละคร ที่เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมคุณธรรม คือ ความดีงามที่ถูกปลูกฝังขึ้นในจิตใจ จนเกิดจิตสำนึกที่ดี มีความกตัญญู ต่อบิดามารดา เมื่อบิดาถูกเสียชูชัยโกง เงินสดขาดหายไปจากบัญชีหาหมั้นบาทบิดาถูกกล่าวหาว่ายักยอกเงินในบัญชี ชลาเคยช่วยพ่อทำบัญชีเลยมั่นใจว่าพ่อถูกเสียชูชัยโกง เพราะเสียอยากได้ชลาเป็นเมียน้อยจึงทำทุกอย่างตามแผนที่ได้วางไว้โดยหากพ่อของชลาไม่มีเงินมาจ่ายให้กับเสียชูชัย ชลาจะต้องเป็นตัวชดเชยเพราะเสียต้องการชลาไปเป็นเมียน้อย ชลา เป็นลูกที่ดีจึงกล่าวว่า พ่อเป็นพ่อของชลา มีหน้าที่ให้ความสุขแก่ชลา แก่นพ แก่แม่แต่ชลาเองก็มีหน้าที่เหมือนกัน เป็นหน้าที่ ที่ลูกจะกตัญญูต่อพ่อแม่ ดังนั้นชลายินดีจะไปอยู่กับเสียชูชัยเพื่อให้พ่อกับแม่และน้องได้อยู่สุขสบายชลาเองเป็นฝ่ายเสียสละเมื่อได้ตกลงกับเสียชูชัยแล้วเสียชูชัยจึงได้นำเงินมาให้... ดังข้อความว่า เงินตั้งกองใหญ่ถูกยกมาวางตรงหน้า ฉันมองด้วยความรู้สึกปลาบปลื้ม เพราะมันหมายถึง “ค่าของชีวิต” ทั้งหมดของฉัน! “หนูนับเสียชี” ฉันนับช้า ๆ มือไม่สั่นใจไม่ได้ตื่นเต้นยินดี น่าแปลก...ที่กระดาดแผ่นเล็ก ๆ เพียงไม่กี่ใบ สามารถพลิก

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

ชีวิตคนจากมุมหนึ่งไปสู่อีกมุมหนึ่งได้อย่างน่าอัศจรรย์ “ครบไหมหนู”ฉันหยิบกระดาษปากกาที่วางทิ้งไว้บนโต๊ะขึ้นมา “เสียเซ็นบัญชีได้ค่ะ ฉันจะเซ็นไปรับเงินให้เสีย”มืออาบอุมขาวซีด เซ็นชื่อในบัญชีแล้วเอื้อมมือมารับใบรับเงินจากฉัน อย่างราวกับกลัวว่าฉันจะหนีหายไปเสีย ต่อหน้าต่อตากระดาษเล็ก ๆ แผ่นนั้นเองที่พลิกชีวิตฉันลงอย่างสิ้นเชิง(ทมยันตี,2546,น. 41)

2.3 ดร.วิกันดา-ชลา: ความเหมือนและความแตกต่างของตัวละครเมียหลวง-เมียน้อย

2.3.1 ความเหมือนกันของตัวละครเมียหลวง-เมียน้อย: กรณี ดร.วิกันดา-ชลา

1) ลักษณะทางกายภาพ

ดร.วิกันดา-ชลา มีความเหมือนกันในด้านลักษณะทางกายภาพคือมีดวงตาดำคมเข้มเหมือนกันและนิยมทำทรงผมเกล้าสูงตลบเปิดให้เห็นดวงหน้าที่สวยงามเหมือนกัน...ดังข้อความว่า ทั้งดวงหน้าและทรงผมนิยมผมเกล้าสูงเปิดให้เห็นดวงหน้าผุดผ่องมีส่งาดวงตาดำใหญ่ จมูกโด่ง ริมฝีปากบางงาม(กฤษณา อโศกสิน,255,น.8) ส่วนชลา เป็นสตรีร่างระหงผิวก่อนข้างคล้ำ หางคิ้วและดวงตาคมเข้ม ผมยาวเกล้าตลบไว้อย่างง่ายๆเปิดให้เห็นรูปหน้าค่อนข้างเรียว มีลักษณะแปลกตา(ทมยันตี,2546,น. 1)

2) ภูมิหลังของครอบครัว

ดร.วิกันดา-ชลา มีความเหมือนกันด้านภูมิหลังของครอบครัวคือการได้รับความรักความจากครอบครัวดร.วิกันดา-ชลาได้รับการเลี้ยงดูอย่างอบอุ่นจากบิดามารดาเหมือนกันดังข้อความว่า...ดร.วิกันดา มาจากครอบครัวที่มีฐานะดี บิดามารดาให้ความรักความอบอุ่นในการเลี้ยงดูมาตั้งแต่ที่เพื่อนของเธอชื่อองคณา รดดัง...ข้อความว่าเธอจะสบายมาแต่เกิดแล้วมีพร้อมทุกอย่าง มีเรือนหอเป็นตึกใหญ่ ตั้งตระหง่านอยู่ริมซอยหนึ่งของถนนสุขุมวิทมีรถยนต์สองคันและมีคนรับใช้หญิงชายอีกสามสี่คน(กฤษณาอโศกสิน,2555,น.9)ส่วนชลา ครอบครัวมีฐานะยากจนมีความรู้่น้อย คุณพ่อคุณแม่เป็นคนหาเช้ากินค่ำ บิดาทำงานเป็นสมุห์บัญชี ในโรงงานอุตสาหกรรมแบ่งมันสำปะหลังมารดาเป็นแม่บ้าน ครอบครัวอบอุ่น พ่อเป็นสมุห์บัญชีโรงงานแบ่งมันสำปะหลังที่ชลบุรี ฉันเองก็เกิดที่นั่น (ทมยันตี,2546,น. 9)

3) การศึกษา

ดร.วิกันดา - ชลา มีความเหมือนกันในด้านการศึกษาคือได้รับการศึกษาเหมือนกันดร.วิกันดา ผู้ประพันธ์สร้างให้จบการศึกษาระดับปริญญาเอกทางด้านการศึกษาจากสหรัฐอเมริกา...ดังข้อความว่าฉันเป็นต๊อเกเตอร์ทางวิชาการศึกษา...นานมาแล้ว โอ้อนิจจา! ฉันไม่อยากจะทำอะไรนี้เลยดูขบถเป็นเพียงกระดาษเปล่า (กฤษณา อโศกสิน,2555,น.7) ส่วนชลา ชลาเป็นตัวละครที่ผู้ประพันธ์สร้างให้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่หก... ความว่า ฉันไม่ได้ทำให้พ่อกับแม่ผิดหวังเลยในด้านการเรียน เพราะฉันข้ามชั้นเสียสองครั้งเพียงอายุสิบสี่ฉันก็ขึ้นไปนั่งเรียนปออยู่ในชั้นมัธยมหก พ่อเอาเรื่องนี้ไปคุยหัวตลาดจรดท้ายตลาดเพราะพ่อมีส่วนเสียนิดเดียวคือชอบดื่มเหล้าแต่ฉันก็ไม่เคยเห็นพ่อเมามากพ่อก็จะร้องเพลงตลกๆ(ทมยันตี,2546,น.11)

4) ชีวิตครอบครัว

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

ดร.วิกันดา- ชลา มีความเหมือนกันในด้านชีวิตครอบครัวคือดร.วิกันดา แต่งงานกับดร.อนิรุทธิ์ ส่วนชลา แต่งงานกับตุลาภายหลังจากที่ท่านเสียชีวิต...ดังข้อความว่า ในช่วงแรกหลังแต่งงานดร.วิกันดา กับดร.อนิรุทธิ์ทั้งสองคนมีความสุขสมหวังในรสรักอ้อมเอบซาบซ่านเป็นสุขในรสรักอย่างบุคคลผู้ประมาททั้งหลาย เมื่ออยู่ด้วยกันมาได้สามเดือนดร.วิกันดา ก็ตั้งครรรภ์ลูกคนแรกเป็นผู้ชายและต่อมาก็มีลูกสาว เขาห่อลูกพักใหญ่ เขาไม่แวะเวียนไปไหนหลังเลิกงาน ได้แต่ขับรถตรงดิ่งกลับบ้าน เวลานั้นบ้านเราเต็มไปด้วยของขวัญฉันสดชื่นอบอุ่นอยู่ท่ามกลางสามี ลูกและญาติมิตร เมื่อลูกชายอายุได้ขวบเศษนั้นเอง ชะตากรรมของฉันก็เริ่มต้นขึ้น (กฤษณา อโศกสิน, 2555,น. 8) ส่วนชลา ผู้ประพันธ์สร้างให้เป็นตัวละครที่ ไม่ได้แต่งงานเหมือนหญิงสาวทั่วไปในตอนแรก แต่ต่อมาเมื่อเจอตุลาเธอก็ได้แต่งงานตุลาเขากล่าวกับชลาเป็นสำนวน...ความว่า “ตราบดีที่คุณยังไม่เห็นมนุษย์ทั้งโลกเป็นศัตรู คุณจะมีโอกาส ที่จะเชื่อใคร รักใคร และศรัทธาใครเสมอผมเอง...ก็ไม่ใช่คนเชื่อคนง่าย ผมเคยถูกทรยศ ถูกหักหลัง เคยสูญเสียความรัก แต่ผมก็ไม่เคยคิดว่าผมจะไม่เชื่อหน้าผู้หญิงคนไหน ผมบอกตัวผมเองอยู่เสมอว่า สักวัน...ผมจะพบที่ผู้หญิงที่ยามตาย ผมจะกลับมาตายกับเขาได้!” (ทมยันตี,2546,น.737)

5) การประกอบอาชีพของตัวละคร

ดร.วิกันดา -ชลา มีความเหมือนกันในด้านการประกอบอาชีพตัวละครดร.วิกันดาทำงานรับราชการหัวหน้ากองกระทรวงศึกษาธิการ ส่วน ตัวละคร ชลาประกอบอาชีพ เมียน้อย...ดังข้อความว่า “เขาเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัย ส่วนฉันรับราชการเป็นหัวหน้ากองในกระทรวงศึกษาธิการ แรกทีเดียวเขาอาสาขับรถไปส่งฉันก่อน แล้วจึงเลยไปมหาวิทยาลัย เป็นอันว่ารถที่มีอยู่สองคัน มีโอกาสใช้งานหนักเพียงคันเดียว แต่ต่อมาระยะหลังฉันมีงานต้องติดต่อนอกสถานที่ ไม่สะดวกในการใช้รถหลวงน้ำมันหลวงฉันก็เลยแยกทางกับเขาด้วยการขับรถคนละคัน” (กฤษณา อโศกสิน, 2555,น.19) ส่วนชลา อาชีพของเธอคือ “เมียน้อย”ซึ่งจะได้รับเงินค่าใช้จ่ายส่วนตัวเป็นรายเดือนเหมือนผู้หญิงคนก่อน ๆที่เคยเป็น “เมียน้อย”ของเสียชู้...ดังข้อความว่า สองพันที่เสียให้นี้เป็นเงินเดือนของหนูชลา “เงินเดือนของหนู”สำหรับฉันซึ่งเคยได้แต่เพียงเงินค่าขนมไปโรงเรียนประจำวันเงินจำนวนนั้นนับว่ามากพอๆ แต่เสียงแม่ระเบียบเล่า ยังแจ้ว ๆติดหู “แม่นั่นได้ตั้งสามพัน” ถ้าแม่นั่นหรือแม่คนไหนเคยได้ ฉันก็ควรจะต้องได้เหมือนกัน!ฉันตั้งใจไว้ว่า เงินจำนวนนี้ฉันจะส่งกลับบ้านแต่ก็ยังนึกไม่ออกว่าจะส่งไปได้อย่างไร นอกจากจะใส่ตุลันกัญแจกล้วนเหงาหงวดระแวงว่าจะหาย... (ทมยันตี, 2546,น. 103)

6) ความรู้สึกนึกคิดที่สัมพันธ์กับพฤติกรรม

ดร.วิกันดา-ชลา มีความไม่เหมือนกันในด้านความรู้สึกนึกคิดที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมคือความรู้สึกนึกคิดของดร.วิกันดาที่จะกระทำต่อดร.อนิรุทธิ์เอาชนะเชิงบวกส่วนความรู้สึกนึกคิดของชลาอาฆาตเป็นการแก้แค้นเชิงลบที่จะกระทำต่อเสียชู้...ความว่า “ฉันจะประพฤติดังไร”จึงจะเอาชนะสามีเจ้าชู้ได้ การต่อสู้จะเป็นไปในลักษณะใด ก็สุดแต่กมลสันดานของแต่ละบุคคลผู้ร้ายย่อมต่อสู้อย่างผู้ร้าย ผู้ดีก็ย่อมต่อสู้กับผู้ดี

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

ฉันถือหลักที่ว่านี้ตลอดมา ก่อนแต่งงาน ฉันเคยคิดอยู่อย่างเดียวว่า “ถ้าเขาไม่เชื่อตรงต่อเมื่อใด ก็ขอแยกทางกันเมื่อนั้น” แต่หลังจากแต่งงาน ฉันเพิ่งรู้ว่า การแยกทางทั้ง ๆ ที่มีลูกพระรุงพระรังไม่ใช่เรื่องง่ายนัก และจะยากยิ่งขึ้นไปอีก หากว่า “เรายังรักเขาอยู่” เวิร์กกรรมปางใดหนอที่ทำให้ฉัน “ต้อง” รักเขาถึงกับจำเป็นต้องกลายเป็นนักสู้ครั้งแล้วครั้งเล่า และแต่ละครั้งที่สู้ก็มีใจจะสู้เพื่อนำเขากลับมาเป็นของฉัน หากสู้เพื่อนำเขากลับมาเป็นของหญิงคนต่อไป(กฤษณา อโศกสิน, 2555,น.113) ส่วนชลาความรู้สึกนึกคิดที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมคือเป็นสร้างให้ชลาเป็นคนที่มีความอาฆาตพยาบาทโดยคิดหาทางแก้แค้นเสียชู้ชู้ ที่เป็นคนทำให้ครอบครัวเธอพังพินาศ... ดังข้อความว่า “สักวันหนึ่งเธอจะรู้ฤทธิ์ฉัน แต่แล้ววันนั้นเธอ ต้องร้องไห้ ฮือ ฮือ...” ตานพร้อมเพลงประกอบเสียงแจ้ว ๆ น่าแปลก...ที่บทเพลงซึ่งตานพมาร้องเล่น กลับจดจำอยู่ในส่วนลึกของหัวใจฉันได้นานเห็นจะเป็นเพราะฉันเองหมายมาดไว้ว่า “สักวันหนึ่ง”ฉันจะทำให้คนซึ่งนำชีวิตฉันไปสู่ความพินาศได้ “รู้ฤทธิ์ฉัน”เช่นกัน! (ทมยันตี,2546,น.41)

7) คุณธรรมจริยธรรม

ดร.วิกันดา-ชลา มีความเหมือนกันในด้านคุณธรรมจริยธรรมคือดร.วิกันดาเป็นตัวละครที่มีคุณธรรมจริยธรรมคุณธรรมคือมีความดีงามที่ถูกปลูกฝังขึ้นในจิตใจ จนเกิดจิตสำนึกที่ดี จริยธรรม คือการประพฤติปฏิบัติตามความดีงามแห่งคุณธรรมนั้นซึ่งดร.วิกันดามีความเมตตากรุณา เมื่อดร.อนิรุทธิ์ สารภาพให้เธอรับรู้เรื่องนวลรัตน์คนเลี้ยงลูกว่า เขาได้หลอนเป็นภรรยาแล้ว ใจหนึ่งดร.วิกันดาก็หึง อยากจะไล่แม่สาวตาคมนคนนั้นออกจากงานทันที แต่อีกใจหนึ่งก็นึกเวทนาเมื่อนึกถึงใจเขาใจเราเธอก็ยุติความคิดนั้นเพราะกลัวบาป! จากเหตุการณ์นี้อาจกล่าวได้ว่าดร.วิกันดาได้แสดงออกถึงความเป็นคนที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีความเมตตาถูกผู้หญิงด้วยกันรู้สึกสงสารเห็นใจผู้อื่นรู้สึกถึงการให้อภัยซึ่งกันและกัน... ดังข้อความว่า “วิเขาเป็นบ้าอะไรนะ นิ่งอยู่ได้ เห็นอยู่ตำหนิต่ำตว่าแม่สาวใช้เข้ามาระริกระรวยกับผัว คุณผู้ชายคะคุณผู้ชายขา ก็ยังไม่เห็นสะดุ้งสักที ทำเป็นแม่พระไปได้สินีนา” (กฤษณา อโศกสิน,2555,น. 59) ส่วนชลามีจิตสำนึกที่ดี เป็นลูกที่มีความกตัญญู ต่อบิดามารดา เมื่อบิดาถูกเสียชู้ชู้โกง เงินสดขาดหายไปจากบัญชีห้าหมื่นบาทบิดาถูกกล่าวหาว่ายักยอกเงินในบัญชี ชลาเคยช่วยพ่อทำบัญชีเลขมันใจว่าพ่อถูกเสียชู้ชู้โกง เพราะเสียยากได้ชลามาเป็นเมียน้อยจึงทำทุกอย่างตามแผนที่ได้วางไว้หากพ่อของชลาไม่มีเงินมาจ่ายให้กับเสียชู้ชู้ ชลาก็ต้องเป็นตัวขัดดอก เพราะเสียต้องการชลาไปเป็นเมียน้อย ชลา เป็นลูกที่ดีจึงกล่าวว่า พ่อเป็นพ่อของชลา มีหน้าที่ให้ความสุขแก่ชลา แก่นพ แก่นแม่แต่ชลาเองก็มีหน้าที่เหมือนกัน เป็นหน้าที่ ที่ลูกจะกตัญญูต่อพ่อแม่ ดังนั้นชลายินดีจะไปอยู่กับเสียชู้ชู้เพื่อให้พ่อกับแม่และน้องได้อยู่สุขสบายชลาเองเป็นฝ่ายเสียสละเมื่อได้ตกลงกับเสียชู้ชู้แล้วเสียชู้ชู้จึงได้นำเงินมาให้ กระดาษเล็ก ๆ แผ่นนั้นเองที่พลิกชีวิตฉันลงอย่างสิ้นเชิง(ทมยันตี,2546,น.41)

2.3.2 ความต่างกันของตัวละครเมียหลวง-เมียน้อย: กรณี ดร.วิกันดา-ชลา

1) ลักษณะทางกายภาพ

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

ดร.วิกันดา-ชลา มีความต่างกันของตัวละครด้านลักษณะทางกายภาพคือทางด้านการแต่งกายดร.วิกันดามีลักษณะการแต่งกายที่มิดชิดไม่เน้นสีสดใสต่างกับชลาการแต่งกายเน้นสีสดใสใสมากกว่าอาจเป็นเพราะชลายังมีอายุน้อยและอาชีพเธอต้องแต่งกายให้ทันสมัยและสดใสสวยงามอยู่เสมอ...ดังข้อความว่าดร.วิกันดา เป็นตัวละครที่มีลักษณะการแต่งกายมิดชิดไม่เน้นสีสดใส แต่งหน้าที่เน้นสีอ่อน โทนสีสุภาพ ดร.วิกันดาเป็นคนหัวคิดทันสมัย ประพฤติตัวอยู่ในกฎเกณฑ์ ลักษณะภายนอกมีลักษณะเข้มแข็ง แต่ภายในมีลักษณะอ่อนแอและมีลักษณะของความสุขุมเยือกเย็น(กฤษณา อโศกสิน,2555,น. 8) ส่วนชลาการแต่งกายนิยมสวมใส่เสื้อผ้าสีสดใส...ดังข้อความว่า ... “ขอเสื้อสีแดงตัวใหม่ซิ เสื้อที่นำเข้ามาให้ชลาใส่ มีสีแดงฉานและสีน้ำเงินคาดเอวลงมา มองดูดูฉูดฉาดน่ากลัว ” (ทมยันตี, 2546.น.233)

2) ภูมิหลังของครอบครัว

ดร.วิกันดา-ชลา มีความต่างกันของตัวละครด้านภูมิหลังของครอบครัวคือครอบครัวของดร.วิกันดาเกิดมาจากครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวย เพียบพร้อมด้วยทรัพย์สินสมบัติบ้านเป็นเรือนหอตึกใหญ่ มีคนรับใช้มากมายแต่ชลาเกิดมาจากครอบครัวฐานะยากจนมีบ้านพักเป็นบ้านหัวหน้าคนงานในโรงงานแป้งมันสำปะหลัง ดังข้อความว่า...ดร.วิกันดามาจากครอบครัวที่มีฐานะดี บิดามารดาให้ความรักความอบอุ่นในการเลี้ยงดูมาตั้งแต่ที่เพื่อนของเธอชื่ออานันท์กล่าวว่าเธอจะสบายมาแต่เกิดแล้วมีพร้อมทุกอย่าง มีเรือนหอเป็นตึกใหญ่ ตั้งตระหง่านอยู่ริมซอยหนึ่งของถนนสุขุมวิทมีรถยนต์สองคันและมีคนรับใช้หญิงชายอีกสามสี่คน(กฤษณาอโศกสิน,2555น.9)ส่วนชลาเป็นตัวละคร ที่มาจากครอบครัวฐานะยากจน บิดาทำงานเป็นสมุห์บัญชี ในโรงงานอุตสาหกรรมแป้งมันสำปะหลังมารดาเป็นแม่บ้าน ครอบครัวอบอุ่น เรามีบ้านพักใกล้ ๆ กับโรงงาน ในวัยเด็กภาพที่เจนตาฉนั้นคือภาพไร่ที่ยาว สุดลูกหูลูกตา และกลิ่นบูด ๆ ของแป้งที่จุมกรวมทั้งแสงแดดในตอนกลางวัน (ทมยันตี, 2546,น.9)

3) การศึกษา

ดร.วิกันดา- ชลา มีความต่างกันของตัวละครด้านการศึกษาระดับสูงสุด คือดร.วิกันดาจบการศึกษาระดับปริญญาเอกทางด้านการศึกษาจากสหรัฐอเมริกาแตกต่างกับชลาที่เรียนน้อยกว่าจบการศึกษาเพียงแค่ระดับมัธยมศึกษาปีที่หก และไม่ได้เรียนต่อเพราะต้องออกมาเป็นเมียน้อยเสียชู้ชาย...ดังข้อความว่า ฉนั้นจบปริญญาเอกทางวิชาการศึกษา...นานมาแล้ว โอ้อนิจจา! ฉนั้นไม่อยากจะเอ่ยคำนี้เลยดูขี้ขลาดเป็นเพียงกระดาษาเปล่า (กฤษณา อโศกสิน, 2555,น.7) ส่วนชลา ชลาเป็นตัวละครที่ผู้ประพันธ์สร้างให้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่หก ดังข้อความว่า ฉนั้นไม่ได้ทำให้พ่อกับแม่ผิดหวังเลยในด้านการเรียน เพราะฉนั้นข้ามชั้นเสียสองครั้ง เพียงอายุสิบสี่ฉนั้นก็ขึ้นไปนั่งเรียนปออยู่ในชั้นมัธยมหก พ่อเอาเรื่องนี้ไปคุยหัวตลาดจรดท้ายตลาด เพราะพ่อมีส่วนเสียคือชอบดื่มเหล้าแต่ฉนั้นก็ไม่เคยเห็นพ่อเมามากพ่อจะร้องเพลงตลกๆ(ทมยันตี,2546,น.11)

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

4) ชีวิตครอบครัว

ดร.วิกันดา - ชลา มีความเหมือนกันของตัวละครด้านชีวิตครอบครัวคือ คือดร.วิกันดาได้แต่งงานกับดร.อนิรุทธิ์ ส่วนชลา ได้แต่งงานกับกับตุลา..ดังข้อความว่าดร.วิกันดาแต่งงานกับ ดร.อนิรุทธิ์ เป็นครอบครัวที่มีความสุขมาก ในช่วงแรกหลังแต่งงานทั้งสองคนก็สุดแสนจะมีความสุขสมหวังในรสรักอímเอบซาบซ่านเป็นสุขอย่างบุคคลผู้ประมาททั้งหลาย (ภุชฌนา อโศกสิน,2555,น.11) ส่วนชลาได้แต่งงานกับตุลาเหมือนหญิงสาวทั่วไปที่อยากจะมีความสุขเพราะชลาถูกส่งตัวมาจัดดอกเป็น “เมียน้อย”ของเสียชูชัยตั้งแต่อายุ 14 ปี ดังนั้นครอบครัวของดร.วิกันดาจึงมีครอบครัวที่สมบูรณ์แบบในช่วงแต่งงานปีแรกแต่ต่อมาชีวิตครอบครัวก็เริ่มมีปัญหาเพราะความเจ้าชู้ของดร.อนิรุทธิ์ซึ่งต่างกับชลา ชีวิตครอบครัวในตอนแรกไม่มีความสุขสมหวัง ต่อมาเมื่อชลาพบกับตุลาต่างก็เข้าใจกันและกันตุลาเคยผิดหวังจากการมีครอบครัวเขา จึงกล่าวกับชลาเป็นสำนวน...ดังข้อความว่า “ตราบใดที่คุณยังไม่เห็นมนุษย์ทั้งโลกเป็นศัตรู คุณจะมีโอกาส ที่จะเชื่อใคร รักใคร และศรัทธาใครเสมอ ผมเอง...ก็ไม่ใช้คนเชื่อคนง่าย ผมเคยถูกทรยศ ถูกหักหลัง เคยสูญเสียความรัก แต่ผมก็ไม่เคยคิดว่าผมจะไม่เชื่อหน้าผู้หญิงคนไหน ผมบอกตัวผมเองอยู่เสมอว่า สักวัน...ผมจะพบที่ผู้หญิงที่ยามตายผมจะกลับมาตายกับเขาได้!” (ทมยันตี,2546,น.737)

5) การประกอบอาชีพของตัวละคร

ดร.วิกันดา -ชลา มีความเหมือนกันด้านการประกอบอาชีพคือดร.วิกันดาคือรับราชการเป็นหัวหน้ากองกระทรวงศึกษาธิการ ส่วน ตัวละครชลาประกอบอาชีพ เป็นเมียน้อยความว่าดร.วิกันดาประกอบอาชีพรับราชการ เป็นหัวหน้ากองในกระทรวงศึกษาธิการ...ดังข้อความว่า “เขาเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัย ส่วนฉันรับราชการเป็นหัวหน้ากองในกระทรวงศึกษาธิการ แรกทีเดียวเขาอาสาไปส่งฉันก่อน แล้วจึงเลยไปมหาวิทยาลัย เป็นอันว่ารถที่มีอยู่สองคัน มีโอกาสใช้งานหนักเพียงคันเดียว แต่ต่อมาระยะหลังฉันมีงานต้องติดต่อนอกสถานที่ ไม่สะดวกในการใช้รถหลวงน้ำมันหลวงฉันก็เลยแยกทางกับเขาด้วยการขับรถคนละคัน” (ภุชฌนา อโศกสิน,2555,) ส่วนชลา เป็นตัวละครที่ประกอบอาชีพเพราะอาชีพของเธอคือเมียน้อย...ดังข้อความว่า “เมียน้อย”ซึ่งจะได้รับเงินค่าใช้จายส่วนตัวเป็นรายเดือนเหมือนผู้หญิงคนก่อน ๆที่เคยเป็น “เมียน้อย”ของเสีย เพียงแต่เงินค่าขนมเพื่อไปโรงเรียนประจำวันเงินจำนวนนั้นนับว่ามากพอสำหรับฉัน (ทมยันตี,2546,น.103)

6) ความรู้สึกนึกคิดที่สัมพันธ์กับพฤติกรรม

ดร.วิกันดา-ชลา มีความต่างกันของตัวละครด้านความรู้สึกนึกคิดที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมคือ ดร.วิกันดา “เมียน้อย”มีความรู้สึกคิดต่างกับชลา “เมียน้อย”ในเรื่องของความรู้สึกที่คิดบวก...เรื่องราวที่เกิดขึ้นกับดร.วิกันดาในฐานะเมียน้อยที่รู้สึกท้อแท้สิ้นหวังกับสามีของตนที่มีความหิวกระหายที่จะเสพสุขจากโลกีย์ไม่สิ้นสุด...ดังข้อความว่า น้ำตาร่วงพรูพร้อมกับเรื่องราวในอดีตแสนสวยสดที่ล่องลับไป ลับไปยังกว่าอาทิตย์อัสดง เพราะอัสดงของดวงอาทิตย์ยังมีวันแปรเป็นอรุณทิวที่บริสุทธิ์แจ่มจ้าเพียงแต่ผู้คอยอดทนคอย

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

แต่สำหรับฉันสิ ชีวิตแสนหวานที่ล่องล่ำไป เหมือนดวงมณีหล่นลงสู่มหาสมุทร ถูกกลืนสิ้นไปกับกาลเวลา ด้วยการเผาไหม้ของโลกีย์ ด้วยอารมณ์ผันผวนของสัตว์โลกที่เรียกว่ามนุษย์ (ภุชญา อโศกสิน, 2555, น.8) ส่วนชลาผู้ประพันธ์สร้างให้ตัวละครชลาที่มีความรู้สึกนึกคิดต่างกับดร.วิกันดาตรงที่ความรู้สึกของชลาที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมคือชลาเป็นตัวละครที่คิดดีเกี่ยวกับตัวเองเพื่อให้มีความหวังและให้กำลังใจตัวเองให้ต่อสู้เพื่ออนาคต...ดังข้อความว่า...แต่สำหรับฉันเมื่อวานคือบทรเย็น และพรุ่งนี้คือสิ่งที่ต้องทำให้ดีที่สุด เพราะวันนี้ของฉันถูกตราหน้าเสียแล้วว่าเป็นเมียน้อยฉันเป็นผู้หญิงที่ปราศจากค่าคนหนึ่ง (ทมยันตี, 2546, น.41)

7) คุณธรรมจริยธรรม

ดร.วิกันดา-ชลา มีความต่างกันของตัวละครด้านคุณธรรมจริยธรรมคือดร.วิกันดาผู้ประพันธ์สร้างให้เป็นตัวละครที่มีคุณธรรมจริยธรรม “เมียหลวง” อย่างดร.วิกันดาต้องอดทนต่อความเจ้าชู้ของดร.อนิรุทธิ์ สามิเพื่อลูกและหน้าตาทางสังคม ต่างกับชลาที่เป็น “เมียน้อย” ไม่ต้องเสแสร้งอดทนต่อสามีอย่างเสียซูซัยเป็นเพราะดร.วิกันดาอย่างคงมีความโกรธและเสียใจเหมือนผู้หญิงทั่วไปที่มีสามีเจ้าชู้...ดังข้อความว่า “คุณคิดว่าฉันเป็นอะไร...ถูกสร้างขึ้นมาจากพลาสติกงั้นสิ! อ้อ...ถ้าฉันมีเกียรติสูงแล้วละก็ ฉันต้องนั่งจั้นหรือคะ รุทธิ์” น้ำตาของฉันพรุลงอาบแก้ม เป็นครั้งแรกนับตั้งแต่แต่งงาน ที่ได้รับความสะเทือนใจสูง ฉันไม่อยากลดตัวลงไปคู่เคียงกับผู้หญิงเสิร์ฟอะไรนั้นดอก แต่ทำไมหนอ ถ้าฉันสวดอธิปิโสได้ละก็ จำเป็นด้วยหรือที่ฉันจะต้องเข้าถึงอธิปิโส! (ภุชญา อโศกสิน, 2555, น.25) อธิปิโส คือบทสวดสรรเสริญ พระพุทธคุณ พระธรรมคุณ และ พระสังฆคุณเป็นบทสวดสรรเสริญพระรัตนตรัย ส่วนชลาผู้ประพันธ์สร้างให้ตัวละครชลาซึ่งเป็น “เมียน้อย” ไม่รู้สึกต้องอดทนหรือเสียใจกับสามีที่ตนไม่ได้รักต่างกับดร.วิกันดา “เมียหลวง” ที่ต้องเสียใจและทำใจไม่ได้แม้จะนึกถึงธรรมะโดยการสวดอธิปิโสได้แต่ไม่อาจทำใจได้ ส่วนชลา “เมียน้อย” ไม่สนใจว่าเสียซูซัย จะมีความสัมพันธ์หรือมีเพศสัมพันธ์กับใคร ชลาที่ไม่สนใจไม่เสียใจกลับจิตใจที่เสียไม่มา...ดังข้อความว่า คนเรานั้น...ถ้ารังเกียจอะไรแล้ว จะขยี้ขย้างไปเสียทุกอย่างนับตั้งแต่เนื้อขาว ๆ นุ่ม ๆ ระคนกลั่นเหงื่อลมหายใจ หรือแม้กระทั่งเสียงพูด สิ่งที่คุณต้องการที่สุดคืออย่าให้ได้พบได้เห็น หรือได้ยินเสียงเลยแม้แต่หน่อย! (ทมยันตี, 2546, น. 127)

สรุปผลและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา อัตลักษณ์ตัวละครหญิงในนวนิยายประชัน เรื่อง “เมียหลวง-เมียน้อย” ของภุชญา อโศกสิน-ทมยันตี” สรุปได้ 2 ประเด็น

1.1 กลวิธีประกอบสร้างตัวละคร

กลวิธีการประกอบสร้างตัวละครดร.วิกันดา ในนวนิยายเรื่อง “เมียหลวง” ผู้ประพันธ์ ภุชญา อโศกสิน สร้างดร.วิกันดาขึ้นให้เป็นตัวละครที่มีความสมจริง คือเป็นไปตามธรรมชาติของบุคลุคนทั่วไป และความเป็นจริงตามลักษณะของบุคคลที่เป็นเมียหลวง 5 ประการดังนี้ 1)การทำงานนอกบ้านและในบ้านได้ดี 2)การเป็นแม่ที่ดี 3)ให้มีความสุขกายและใจแก่สามีได้ดี 4)ดูแลความเป็นอยู่ของสามีกับลูกได้ดี 5)มีความอดทนอดกลั้น

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

ส่วนชลา ในนวนิยายเรื่อง “เมียน้อย” ผู้ประพันธ์ทมยันตี สร้าง ชลา ขึ้นให้เป็นตัวละครที่มีความเป็นจริงตามลักษณะเมียน้อย 5 ประการดังนี้ 1) ไม่มีความประสงค์ที่จะเป็นเมียน้อย 2) เป็นผู้ที่อดทนต่อสู้ชีวิต 3) ถี้ออคติไม่ให้อภัย 4) มีความซื่อสัตย์ กล้าพูดความจริง 5) อดทนอดกลั้นซ่อนความรู้สึกรักขมขื่น

1.2 อัตลักษณ์ตัวละคร

อัตลักษณ์ตัวละครเมียหลวง “ดร.วิกันดา -ชลา” ในนวนิยายประชันเรื่อง “เมียหลวง-เมียน้อย” ของ กฤษณา อโศกสิน-ทมยันตี ผลการศึกษาจำแนกได้ 3 ประการ คือ อัตลักษณ์เมียหลวงของตัวละครดร.วิกันดา อัตลักษณ์เมียน้อยของตัวละคร ชลา และ ดร.วิกันดา - ชลา ความเหมือนและความแตกต่างของตัวละครเมียหลวง – เมียน้อย กล่าวโดยสรุปได้ดังนี้ อัตลักษณ์เมียหลวงของตัวละครดร.วิกันดาจากนวนิยาย เรื่อง “เมียหลวง” ของกฤษณา อโศกสิน โดยเปรียบเทียบเชิงสังเคราะห์กับอัตลักษณ์ตัวละครชลา จากนวนิยายเรื่อง “เมียน้อย” ของทมยันตี สามารถอธิบายอัตลักษณ์ได้ 7 ด้าน คือ 1) ลักษณะทางกายภาพ 2) ภูมิหลังของครอบครัว 3) การศึกษา 4) ชีวิตครอบครัว 5) การประกอบอาชีพของตัวละคร 6) ความรู้สึกนึกคิดที่สัมพันธ์กับพฤติกรรม 7) คุณธรรมจริยธรรม

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา “ดร.วิกันดา-ชลา”: อัตลักษณ์ตัวละครหญิงในนวนิยายประชัน เรื่อง “เมียหลวง-เมียน้อย” ของกฤษณา อโศกสิน- ทมยันตี ผลการวิเคราะห์นี้สอดคล้องกับ กลวิธีการประกอบสร้างตัวละครตามแนวคิดของกุหลาบ มลลิกะมาส (2560, น. 111) คือผู้ประพันธ์เป็นผู้กำหนดให้ตัวละครเป็นผู้มีบทบาทในเรื่อง โดยกำหนดชื่อ รูปร่าง หน้าตา เพศ วัย นิสัยใจคอ บุคลิกภาพ บทบาท รวมทั้งโชคชะตาที่ต้องประสบพบเจอ จึงทำให้ตัวละครเหมือนมีชีวิตอย่างแท้จริง จนผู้อ่านรัก ชัง สงสาร และเห็นใจตัวละครเหล่านั้น สอดคล้องกับ สายทิพย์ นุกูลกิจ(2543น.122) ที่กล่าวว่าการตั้งชื่อเรื่องของนวนิยายนั้นเป็นไปตามลักษณะของเรื่อง เมื่อผู้อ่านเห็นชื่อเรื่องก็อาจนึกออกทันทีว่า เนื้อเรื่องจะต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ตั้งชื่อเรื่อง “เมียหลวง” กับ “เมียน้อย” นอกจากนี้ผู้ประพันธ์ยังได้สร้างให้ตัวละครเอกให้เป็นผู้เล่าเรื่องราวของตนเอง โดยใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 เป็นผู้เล่าทำนองว่าเรื่องราวต่าง ๆ เป็นประสบการณ์ในชีวิตของผู้เล่าเอง(2543,น.123)

ตัวละครหญิงในนวนิยายเรื่องเมียหลวง สะท้อนให้เห็นถึงหญิงที่ดีโดยผู้ประพันธ์สร้างให้ตัวละครหญิงแต่งหน้าแต่งตัวเรียบร้อย มิดชิดด้วยโทนสีสุภาพ มีความสัมพันธ์กับผู้ชายได้เพียงคนเดียวตลอดทั้งชีวิต ไม่บกพร่องหน้าที่ความเป็นเมีย และเป็นแม่หากไม่เป็นไปตามกรอบนี้จะถูกมองว่าเป็นผู้หญิงไม่ดี เหมือนดังที่ดร.วิกันดา ถูกยกย่องว่าเป็นผู้หญิงดีจากดร.อนิรุทธิ์ จึงได้เป็นเมียหลวง ส่วน ชลาผู้ประพันธ์สร้างให้ตัวละครหญิงแต่งหน้าและแต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีสดใส มีความสัมพันธ์กับผู้ชายหลายคนจึงเป็นผู้ที่ห่างไกลจากคุณสมบัตินี้ดังกล่าว ชลา จึงเป็นเพียง เมียน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชิตชญา อ่อนคง และ พรธชา รอดอาตม์ (2560,น.40-48)ที่ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างความเป็นจริงในสังคมของผู้หญิงในนวนิยาย ว่า ผู้หญิงในนวนิยายที่มีเนื้อหาครอบครัวแตกแยก ยังคงถูกสร้างในลักษณะการเป็นเมียและเป็นแม่ที่ดี ตลอดจนการเป็นผู้หญิงที่ดี

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงอุดมการณ์ปิตาธิปไตย(patriarchy) ทฤษฎีทางสังคมวิทยามาตรฐานที่สะท้อนให้เห็นความแตกต่างเชิงอำนาจระหว่างชายกับหญิง

ผู้ศึกษาพบว่ากลวิธีการประกอบสร้างตัวละครผู้ประพันธ์มีวิธีการนำเสนอความรู้ตามหลักกรรม ว่าด้วยด้วยทศ 6 แสดงให้เห็นว่าการประพฤติปฏิบัติตนในหน้าที่ของดร.วิกันดา และชลา เป็นไปตาม หลักกรรมว่าด้วยทศ6 คือบุคคลต่าง ๆ ที่เราต้องเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ทางสังคมด้วยจิตที่อยู๋รอบตัวเรา กล่าวคือ ดร.วิกันดา ปฏิบัติตนในหน้าที่เมียและแม่ได้ดีดังที่ พระพรหมคุณาภรณ์(2548,น.265)กล่าวว่าการเป็นเมียและเป็นแม่เป็น ทศที่ 3 ปัจฉิมทศ(2548,น.193) หรือ ทศเบื้องหลัง คือทศตะวันตก ได้แก่ บุตรภรรยา เพราะมีขึ้นภายหลังและคอยเป็นกำลังสนับสนุนอยู่ข้างหลัง คือ ภรรยายอมอนุเคราะห์สามีดังนี้ 1) จัดงานบ้านให้เรียบร้อย 2)สงเคราะห์ญาติมิตรทั้งสองฝ่ายได้ดี 3)ไม่นอกใจ 4)รักษาทรัพย์สมบัติที่หามาได้ 5)ขยันไม่เกียจคร้านในงานทั้งปวง เป็นคุณสมบัติของดร.วิกันดา ซึ่งเป็นเมียหลวงที่ได้ปฏิบัติตามหลักได้ดี ทศที่ 4 ตัวละครอุตตรทศ (2548,น.194) ดร.วิกันดา ผู้ประพันธ์ก็ได้สร้างให้เธอมีทศเบื้องซ้ายคือ ทศเหนือ ได้แก่ มิตรสหาย เพราะเป็นผู้ช่วยให้เธอข้ามพ้นอุปสรรคภัยอันตราย และเป็นกำลังสนับสนุน ให้บรรลุความสำเร็จ ในเรื่องเรื่องฉวีเพ็ญ เป็น มิตรสหายที่ดีของเธอดังที่บุคคลพึงบำรุงมิตรสหาย ผู้เป็นมิตรเบื้องซ้ายดังนี้ 1)เผื่อแผ่แบ่งปัน 2)พูดจาใจ 3)ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน 4)มีตนเสมอร่วมสุขร่วมทุกข์กัน 5) ชื่อสัตย์จริงใจต่อกัน และ ทศที่ 5 เภฏฐิมทศ(2548,น.195) คือ ทศเบื้องล่าง ได้แก่ คนรับใช้และคนงาน เพราะเป็นผู้ช่วยทำการงานต่าง ๆ เป็นฐานกำลังให้ ดังที่ ดร.วิกันดา ทำดีกับนวลรัตน์ คนรับใช้ที่ได้เสียเป็นเมีย ดร.อนิรุทธิ์ อีกคนซึ่งดร.วิกันดาเองก็มีคุณธรรมจริยธรรมไม่ไ่ล่นวลรัตน์ออกไปจากบ้านเพราะเธอมีหลักกรรมต่อทศเบื้องล่าง คือ 1) จัดการงานให้ทำตามความเหมาะสมกับกำลังความสามารถ 2) ให้ค่าจ้างรางวัลสมควรแก่งานและความเป็นอยู่ 3) จัดสวัสดิการดี มีช่วยรักษาพยาบาลในยามเจ็บไข้ เป็นต้น 4) ใต้ของแปลก ๆ พิเศษ ก็แบ่งปันให้ 5) ให้มีวันหยุดและพักผ่อนหย่อนใจตามโอกาสอันควร ส่วน ชลา ตัวละครในเรื่องเมียน้อย ผู้ประพันธ์ก็สร้างให้ ชลา มีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นไปตามหลักกรรม(2548,น.193)ดังที่ พระพรหมคุณาภรณ์ กล่าวทศที่หนึ่งปฐิมทศ ทศเบื้องหน้าคือทศตะวันออก ได้แก่ มารดา บิดา เพราะเป็นผู้มีอุปการะแก่เรามาก่อน ดังที่ปรากฏไว้ในหลักกรรมว่าบุตรธิดาพึงบำรุงบิดมารดา ผู้เป็นทศเบื้องหน้า ดังนี้ 1) ท่านเลี้ยงเรามา เราต้องเลี้ยงท่านตอบ 2) ช่วยทำการงานของท่าน 3) ดำรงวงศ์สกุล 4) พกติดนให้เหมาะสมกับความเป็นทายาท 5)เมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว ทำบุญอุทิศให้ท่าน ดังที่ชลา ได้กระทำตนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่มีความกตัญญูต่อพ่อแม่และดูแลน้อง ให้มีความสุขทศที่ 4 อุตตรทศ (2548,น.194) ชลา ผู้ประพันธ์ก็ได้สร้างให้เธอมีทศเบื้องซ้ายคือ ทศเหนือ ได้แก่ มิตรสหาย เพราะเป็นผู้ช่วยให้เธอข้ามพ้นอุปสรรคภัยอันตราย และเป็นกำลังสนับสนุน ให้บรรลุความสำเร็จ ในเรื่องก็คือ คุณอ้อย เป็นมิตรสหายที่ดีของเธอดังที่บุคคลพึงบำรุงมิตรสหาย ผู้เป็นมิตรเบื้องซ้ายดังนี้ 1)เผื่อแผ่แบ่งปัน 2)พูดจาใจ 3)ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน 4)มีตนเสมอร่วมสุขร่วมทุกข์กัน 5) ชื่อสัตย์จริงใจต่อกัน และ และ ทศที่ 5 เภฏฐิมทศ(2548,น.195) คือ ทศเบื้องล่าง ได้แก่ คนรับใช้และคนงาน เพราะเป็นผู้ช่วยทำการงานต่าง ๆ เป็น

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

ฐานกำลังให้ ดังที่ คุณระเบียบ แม่บ้าน คนรับใช้ที่รักและห่วงใยคอยช่วยเหลือ ชลา ตลอดเวลาซึ่งชลาเองจึงกล่าวได้ว่าชลา เธอมีหลักธรรมต่อทศเบื้องต้น คือ 1) จัดการงานให้ทำตามความเหมาะสมกับกำลังความสามารถ 2) ให้ค่าจ้างรางวัลสมควรแก่งานและความเป็นอยู่ 3) จัดสวัสดิการดี มีช่วยรักษาพยาบาลในยามเจ็บไข้ เป็นต้น 4) ได้ของแปลก ๆ พิเศษ ก็แบ่งปันให้ 5) ให้มีวันหยุดและพักผ่อนหย่อนใจตามโอกาสอันควร

หลักธรรม ว่าด้วยทศ 6 เป็นหลักธรรมที่ต้องการให้บุคคลจะต้องปฏิบัติต่อกันอย่างดี ครบถ้วนตามหน้าที่ แล้วจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดยตัวละครหญิงในเรื่อง เมียหลวงกับเรื่อง เมียน้อย ผู้ประพันธ์สร้างให้ตัวละคร ทั้ง 2 ตัวมีหลักธรรมในการดำเนินชีวิต เหมือนกัน คือ ทศที่ 4 อุตรทศ คือ เรื่องของมิตรสหาย ดร.วิกันดา และ ชลา มีมิตรสหายที่ดีจึงช่วยเหลือดูแลกัน ทศที่ 5 เภฏฐิมทศ ทศเบื้องต้น คือ คนรับใช้ ตัวละครทั้ง 2 ตัว มีคนรับใช้ที่ดีสามารถดูแลช่วยเหลือกันได้ ส่วน ดร.วิกันดา กับชลา ไม่เหมือนกัน คือ ทศที่ 3 ปจฉิมทศเบื้องต้น คือ ได้แก่ บุตรภรรยา ส่วน ชลา ปุริตถิมทศ ทศเบื้องต้น บิดามารดา กล่าวคือ ดร.วิกันดาบทาความเป็นเมียหลวง ประพฤติตนปฏิบัติตนดีในหน้าที่เมียและแม่ ส่วน ชลา ก็มีความประพฤติปฏิบัติดีในฐานะลูกที่กตัญญูต่อบิดามารดา จึงกล่าวได้ว่าตัวละครหญิงทั้ง 2 มีหลักธรรมในการดำเนินชีวิตเป็นไปตามหลักพุทธธรรม

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการศึกษาลักษณะร่วมและเฉพาะของนวนิยายเชิงประชันเรื่องอื่น เพื่อให้ทราบถึงความเหมือนและความแตกต่างของตัวละคร กลวิธีประกอบสร้างนวนิยายเชิงประชันชัดเจนมากยิ่งขึ้น

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

เอกสารอ้างอิง

กฤษณา โอโศกสิน. (2555). **เมียหลวง**. กรุงเทพฯ: เพื่อนดี.

กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2562). **วรรณคดีวิจารณ์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ชิตชญา อ่อนคง และ พรรษา รอดอาตม์,(2560).การสร้างความเป็นจริงทางสังคมของผู้หญิงที่มีครอบครัว

แตกแยก:ศึกษาจากสื่อนวนิยายรางวัลหนังสือแห่งชาติ.วารสารการสื่อสารและการจัดการนิต้า,40-48

ทมนันตี (2552). **เมียน้อย**. กรุงเทพฯ: ณ บ้านวรรณกรรม

พระพรหมคุณาภรณ์(2548).**พจนานุกรมพุทธศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ เอส.อาร์.พรินต์

พระพรหมคุณาภรณ์(2557).**พุทธธรรม ฉบับปรับขยาย**.กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระยาอนูมานราชชน. (2546). **การศึกษาวรรณคดีแง่วรรณศิลป์**. (พิมพ์ครั้งที่ 5).

กรุงเทพฯ: ศยาม.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2556**, กรุงเทพฯ:

ราชบัณฑิตยสถาน.

วรวรรณ ศรียาภัย. (2562). “หน่วยที่ 5 การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์” ใน เอกสารการสอนชุด

วิชาการอ่านภาษาไทย หน่วยที่ 1-8. (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2). นนทบุรี: สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สรณัฐ ไตลังคะ. (2542). **ศาสตร์และศิลป์แห่งการเล่าเรื่อง**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผล

ผลงานวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สายทิพย์ นุกุลกิจ. (2543). **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทยและภาษา

ตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.